National Library
Bibliothèque Nationale
JUIL JULY 20 1977
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

NATIONAL LIBRARY OF CANADA
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont.
K1A ON4

B103/E/4/4

TERE TULEMAST LÄÄNERANNIKU EESTI PÄEVADELE!

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada ✆ Tel. 466-0951
Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h.-5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l.

Tellimishinnad Kanadas: 1. a. $22.00, 6 k. $12.00, 3 k. $8.00. USA-sse: 1 a. $23, 6 k. 12.50, 3 k. $8.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $26.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00.

Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $11.50, 6 k. $5.75. Ülemeremaadesse: 1 a. $23.50, 6 k. $11.75. Üksiknumber .40¢.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $3.75, tekstis $3.50, kuulutuste küljel $3.25.

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

„OUR LIFE" — „MEIE ELU" — Estonian Weekly. Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 ✆ Tel. 466-0951

— ☆ —

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum.

Toimetaja New Yorgis B. Parming 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773

— ☆ —

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas.

Asut. A. Weileri algatusel 1950.

Nr. 27 (1430) 1977 — REEDEL, 8. JUULIL — FRIDAY, JULY 8 — XXVIII aastakäik

ÕNNESTUNUD SUVIHARJAPIDU 2000 OSAVÕTJAGA

Juba laupäeva keskpäevast alates oli Seedriorule suunduvatel teedel märgata tavalisest suuremat liiklemist ja tublisti tihedamaks muutus liiklus kella nelja paigu. Seedrioru avar parkimisala täitus kiiresti autodega ja püstitatud telkidega ning kõikjal käis vilgas tegevus. Suvihari Seedriorul on kujunenud sündmuseks, milliest keegi, kes seal kord on käinud, ei taha puududa. Eriti rõõmustavaks nähteks oli tänavu noorema generatsiooni väga rohkearvuline osavõtt.

Tänu pidustuste korraldava toimkonna ennastsalgavale tööle, abistavatele kätele ja talguliste abile kujunes tänavune Suvihari Seedriorul osavõtjaile meeldejäävaks mälestuseks.

Kella viieks olid lauluväljakul kõik istekohad täidetud ja varsti kõlasid G. Iltali klaveri saatel „O Canada" ja „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm...", mille järele H. Pärkma iühikeses sõnavõtus tervitas kõiki Suviharjapeost osavõtjaid, lõpetades sõnadega: „Teretulemast Seedriorule! Tunne end Seedriorul nagu oma kodus! Hoia kõike nagu kuuluks see sulle! Kohtle kõiki nagu oleks nad sinu külalised! Ole ise eeskujuks teistele!

Vaimuliku talituse pidas piiskop K. Raudsepp. Oma lühikeses sisukas kõnes tähendas piiskop, et eesti rahval on olnud pimedaid aegu, kuid meie rahva vaim on meid nendest aegadest üle aidanud. Eriti siis, kui pimedus oli kõige suurem, leidus mehi nagu dr. Fählmann ja dr. F. R. Kreutzwald, kes kogudes ja elus aides rahvaluulet ja hiljem seda, kõigile raskustele vaatamata, rahvaeeposena kirjastades, sai see õiglusetuse sajandite hämarusest ärkavale rahvale taassünni tähiseks.

Eesti vabaduse eest võidelnute mälestamisel asetasid kaks last ema saatel lillekimbu ja Hamiltoni Eesti Võitlejate Ühingu esimees asetas pärja mälestussamba jalale, kusjuure Liisa Hess deklameeris M. Underi: „Nüüd mälestades seiskem paljaspäi..."

Pärast sisukat ja huvipakkuvat Heikki Leesmenti aktusekõnet, (kokkuvõtte toome teisal), sai tervituseks sõna aupeakonsul Ilmar Heinsoo. Tervitaja leidis, et leidub teatav siinboolsus hämarates aegades meie rahva ajaloos. Kui eesti rahvas veel ei tundnud ristiusku, kogunes ta hiide, peamiselt tammehiide, mis oli neile mitte ainult usuliste tunnete avaldamiseks, vaid ka nõupidamiseks, plaanide valmistamiseks ja ühise keele ja meele leidmise kohaks. Teatud sümboolne sarnasus neil ka sellega Seedriorul. Eks tule meie ka siia, et ühise kultuuri pärandi allikatel leida uut kinnitust, leida uut usku oma rahvuslikku püsivusse, leida innustust meie rahvusliku töö ja kultuuripärandi edasikandmiseks ja viljelemiseks ja meie vabadusnõudluse läbiviimiseks. Selles mõttes ja vaimus soovin ka täna sellele hulgalisele rahvale, kes täna siia on kogunenud, Suvihari 1977 kõige paremat kordaminekut. Selle suurpidustuse kordaminekuks on olnud vajalik lugematute tublide eesti naiste ja meeste tööpanust. Nendele olgu meie kõikide nimel öeldud meie siiras tänu ja lugupidamine.

Pärast aupeakonsuli tervitust asu-

(Järg lk. 3)

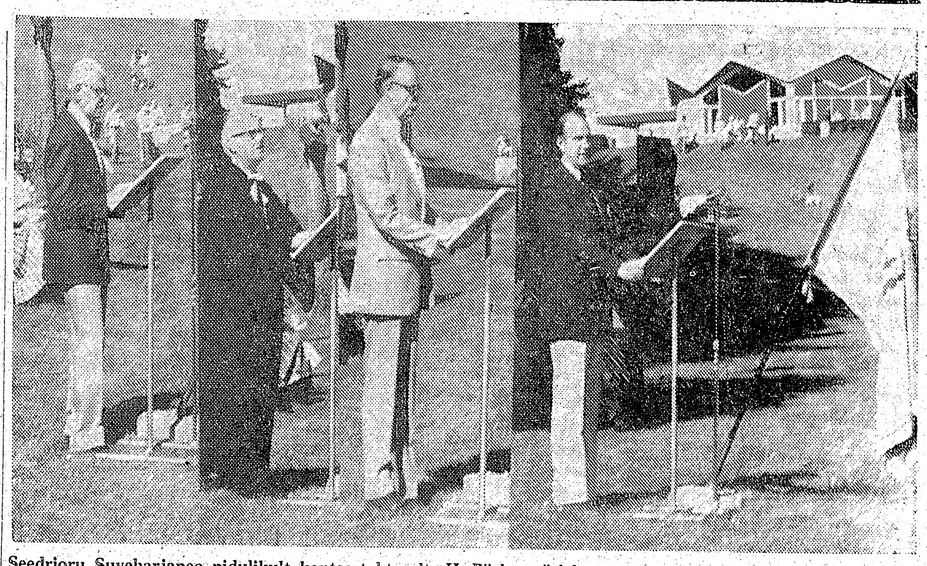

Seedrioru Suveharjapeo pidulikult kontsertaktuselt: H. Pärkma ütleb avasõna, piiskop K. Raudsepp, aktusekõneleja Heikki Leesment, aupeakonsul ja aupatroon Ilmar Heinsoo. Foto — O. Haamer

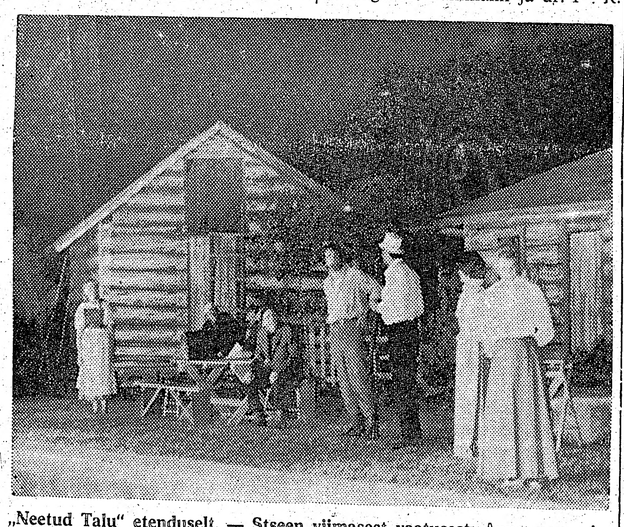

„Neetud Talu" etenduselt. — Stseen viimasest vaatusest: Anne, perenaise asemel Pähnil — Leena Kalm, Jüri, vana sulane Pähnil — Kaarel Söödor, raiooniülem — Erik Kastein, Jaak Jassik, Pähni talu peremees — Edgar Kink, Julius Kissai, rändur — Heino Halling, Heinrich Pähni talu perepoeg — Jaan Lents, Virve, Pähni talu peretütar — Tamara Norheim, Urve, Pähni talu peretütar — Elna Libe. Foto — O. Haamer

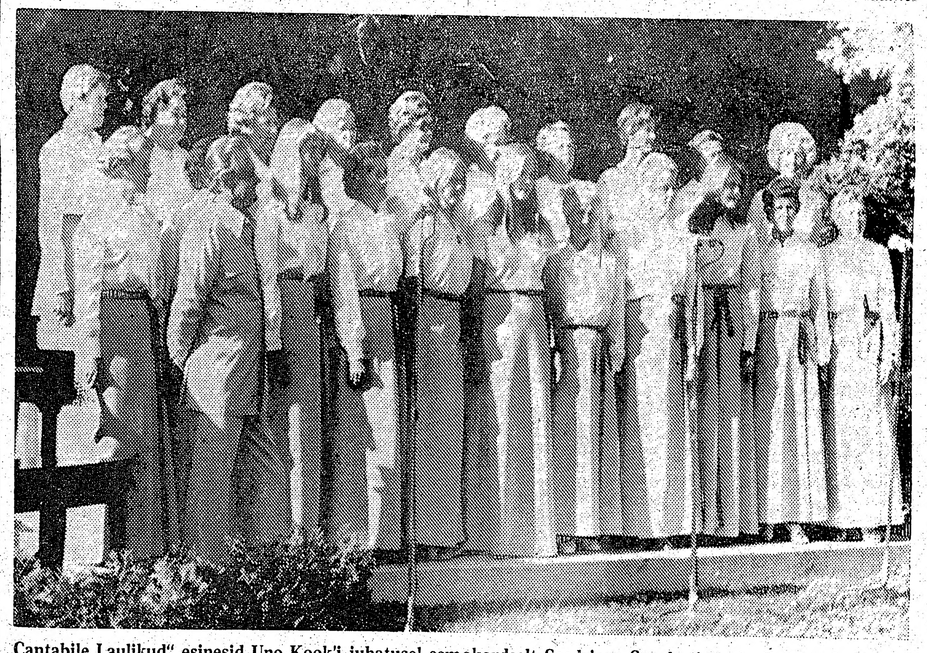

„Cantabile Laulikud" esinesid Uno Kook'i juhatusel esmakordselt Seedrioru Suveharjapeol. Foto — O. Haamer

BALTI NOORTE AKTSIOON VENE VALE VASTU AUSTRAALIAS

ADELAIDE (M. E.) — 11—19. juuni vahel toimus siin rahvusvaheline ekspordinäitus EXPO 1977 nime all. Selline näitus toimus Adelaide'is juba kümnes kord, kuid esmakordselt võttis sel aastal näitusest osa ka Nõukogude Liit, kes kasutas võimalust valepropagandaks.

Näituse avamisel peeti Nõukogude paviljonis pressikonverents, kus ajakirjanikke tutvustati eksponaatidega ja võõrustati ohtralt vodka ning kaaviariga.

Koos vodkaga jagati ajakirjanikele ka Balti riikidele pühendatud ingliskeelset broshüüri, mida hiljem pakuti külastajaile kogu näituse kestvuse ajal.

Broshüür kujutab endast 40 x 57 sm. suurust lehte, mille ühel poolel on Balti riikide illustreeritud värviline kaart, kus on ära märgitud IX ja X viisaastaku plaanis Baltikumis ettenähtud suuremad kavad ja mis on kokku pandud nii, et lehe teisel poolel trükitud tekst koos illustratsioonidega moodustab kuus lehekülge.

Tekstis kirjeldatakse Balti riikide kultuurilisi ja majanduslikke saavutusi Nõukogude võimu all. Nõukogude valitsusaega ülistavate andmete kõrval leidub broshüüris järgmine väide:

„Leedu, Läti ja Eesti on Nõukogude nooremad vabariigid. See oli alles 1940. a., kui Balti ruumi töörahvas kukutas seal fashistlikud diktatuurid ja vabariigid vabatahtlikult ühinesid NSVL-ga."

Loomulikult põhjustas sellise valega opereerimine suurt meelekibedust kohalike Balti rahvusgruppide seas.

Austraalia Balti Komitee esimees E. Voitkuns pöördus otsekohe kohaliku suurima päevalehe „The Advertiser" toimetuse poole palvega avaldada sellekohane õiendus. Oma esmaspäevases numbris avaldaski „The Advertiser" E. Voitkunse sellekohase seletuse pealkirja all „Soviet Leaflets „Untrue"." Oma seletuses avaldas E. Voitkuns kohalike Balti rahvusgruppide nimel pahameelt selle kohta, et Nõukogude võimud levitavad näitusel oma broshüüris valeinformatsiooni Balti riikide kohta, ja kinnitas, et Balti riigid ühendati Nõukogude Liiduga sunniviisiliselt seadusevastase sõjaväelise okupatsiooni tulemusena.

Samas teatas ta, et üleliiduline Balti Komitee kavatseb protesteerida Austraalia välisministeeriumi ees selle broshüüri levitamise vastu.

Tulemusi ajalehes avaldatud õiendusel ei olnud. Broshüüri virnad ilutsesid edasi Nõukogude paviljonis laudadel koos palvega külastajaile need kaasa võtta.

Ja nüüd võtsid Balti noored asja oma kätte ja mängisid Nõukogude meestele teravmeelse vingerpussi.

Nimelt käis grupp Balti noori üksikult Nõukogude paviljonis ja või sealt välja suure hulga broshüüre. Nähtavasti meeldis Nõukogude mees-

(Järg lk. 2)

Kanada senat mõistis hukka inimõiguste rikkumised

Lisaks Kanada parlamendi alamkojas parlamendiliikme dr. S. Haidaszi ettepanekul Belgradi konverentsi avamise päeval vastu võetud resolutsioonile inimõiguste küsimuses võttis senat 21. juunil vastu senaator Ch. Carteri poolt esitatud ja senaator P. Yuzyki poolt toetatud resolutsiooni inimõiguste rikkumistele kommunistlikes riikides tähelepanu juhtimiseks.

Senati resolutsioonis, mis on sõnastatud tugevamalt kui alamkoja resolutsioon, öeldakse, et Kanada senat toetab Helsingi deklaratsiooni põhimõtteid, eriti neid, mis tegelevad inimõigustega ja humanitaarsete küsimustega ja nende rakendamisega kõikide allakirjutanud riikide poolt, ja väljendab oma sügavat muret tagakiusamiste pärast mõnel allakirjutanud maal teisitimõtlejate ja usklike, üksikute gruppide ja teiste vastu, kes oma maades nõuavad Helsingi deklaratsiooni põhimõtete täitmist.

Kanada parlamendi resolutsioonid on suunatud Nõukogude Liidu ja ta satelliitriikide, Poola, Tshehhoslovakkia, Rumeenia, Bulgaaria, Ungari, Ida-Saksamaa ja Jugoslaavia vastu, kes jämedalt on rikkunud Helsingi deklaratsiooni inimõiguste põhimõtteid.

HÕBE-JUUBELI SUVIPÄEV LEICESTERIS

LEICESTER („Meie Elu" kaastööliselt) — Tänavu aasta on Inglismaal mitmeti juubeliaastaks. Suvistepühade ajal Londonis tehti algust kuninganna Elisabeth II 25-aastase troonil olemise pidustustega, nn. silver-jubilee, mis jätkuvad üle-Inglismaaliselt kuni oktoobrini. 25-dal juunil peeti Leicesteris DeMontfort Hallis, Inglismaa Eestlaste 25-dat Suvipäeva. Seega taas hõbe-juubelipidu siinsele eesti ühiskonnale. Ilm võinuks olla veidi parem, kuid hommikupoolikul paistis vahest ka päikest pilvede tagant ja õhtupoolikul tibutas veidi vihmapiiske kirikulistele, kes saabusid Holy Trinity kirikust tagasi kontsertsaali.

Pidulisi oli seekord tavalisest rohkem kogunud. Ametliku statistika järele oli müüdud läbi 962 peopiletit, kuna „ilma piletita" võtsid peost osa 236 isikut, s.o. tegelased — lauljad ja rahvatantsijad. Peopiletite arv tuleb jagada pooleks (2 piletit isiku kohta) pluss tegelaspersonaal, siis teeks see välja üle 700 isiku. Iga tahes saali põrandal asuvad 400 tooli olid piduliste poolt hõivatud samuti paar rõdu külge, ainult rõdu parempoolne tiiv haigutas tühjadest toolidest.

Vastavalt traditsioonile, võtsid juubeli-Suvipäevast osa ka Belgia, Prantsusmaa ja Saksamaa eestlaste esindajad — nii tervitajatena kui lauljatena — Otter, Siimon ja Laidsaar (koorijuhina) ja nende abikaasad. Teiste seas viibisid Suvipäeval ka kirjanikud Arvi Kork Torontost ja Einar Sanden Cardiffist. Pagulaskirjastuste esindajad A. Helbemäe (EKK) ja H. Heinastu (EMP) müüdasid juubeli-pidustustele peosaalis raamatuid ja heliplaate. Nende rida-de kirjutaja küsimusele, kuidas äri läheb, vastas hr. Heinastu: „Nigelalt!" — Inglismaal on tekkinud viimasel ajal rohkesti pensionääre ja naela kurss kõigub iga päevaga, järelikult inimesed mõtlevad enne mitu korda, kui söandavad välja anda kuninganna portreega kaunistatud pangatähti.

☆

Juubeli-Suvipäeva kontsertosa algas kell 14.15. Läbi peosaali toodi laululavale neli koorilippu, kuna sinimust-valge rahvuslipp lehvis väljas, kuulsa kontserthoone fassaadil. Lippu eskorteerisid rahvariides eesti neiud. Publik tõusis püsti lippude tervituseks. Varsti oli täitunud lava rahvariideis lauljatest — esiridades noored lauljad, s.o. Inglismaa Eestlaste Noortekoondise koorist. Tagaread laululaval olid täidetud meeslauljatest, tavaliselt mustades ülikondades. Lauljaid laval võis arvestada 120 piires. Lauljad võtnud aset laululaval, peatselt kõlas püsti seiste ühislaul: „Kaunistagem Eesti kojad kolme koduvärviga..." Sellejärele Suvipäeva Toimkonna esimees L. Veski tervitas pidulisi. Kõneleja ütles: „Jaan Tõnisson, meie rahvuslik suurvõitleja, on ütelnud, et rahva hing on nagu meri, et see haisema ei lähe nagu seisev veelomp." Kõneleja küsis, mis hoiab meie rahva hinge? Ja vastus sellele oli — Inglismaa Eestlaste Suvipäevad. Oleme jõudnud tänavu 25-da kilomeetri postini. Meie lauljate ja koorijuhtide ridades leidub isikuid, kes kaasa on teinud kõik suvipäevad, alates Eesimesest Suvipäevast Bradfordis 1953. Oleme uhked, et lauljate ridades leidub noori, kellele asetame oma tuleviku-lootused", lõpetas kõneleja. Eestikeelsele avasõnale järgnes lühike ingliskeelne tervitus, kuna kuulajate seas oli ka inglasi (peamiselt segaabieludest). Samuti mainis Suvipäeva Toimkonna esimees, et kontserti osas esineb juba kolmandat korda meie tuntud tenor, prof. Naad Põld Hamburgist.

Tervituste osas sai sõna kõigepealt Eesti Vabariigi Saatkonna juhataja A. Taru, kes soovis Suvipäevale palju edu, et see liidaks eestlasi ühiseks elujõuliseks pereks. Edasi lugeS A. Taru ette hiljuti välismaailma saabunud president K. Pätsi kirja.

Viilu Laidsaar (Saksamaa eestlaste koorijuht) märkis oma tervituskõnes, tuues tervitusi Eesti Ühiskond Saksamaal, selle esimehelt Joh. Västrikult ja Keskkomiteelt, et tuleva aasta suvel 9.—11. juunil toimub Münsteris II Euroopa Eestlaste Laulupidu, mis on kava osas vaheldusrikas ja kutsus kõiki eestlasi sellest osa võtma.

Belgias ja Hollandis elunevate eestlaste poolt tervitas hr. Otter, andes ühtlasi edasi V. Belinfante-Saidlo tervitused ja parimad soovid Suvi-

(Järg. lk. 3)

MOSKVA UUED AGRESSIOONISUUNAD

Ajal, mil USA ja Nõukogude Liit kõnelevad vastastikustel konverentsidel detentest ja relvastuse piiramisest, näitavad tegelikud andmed, et N. Liit liigutab enda üha tugevamalt väljaehitatud baase üha lääne suunas, tuumrelvade ulatuse kaugusse Põhja-Ameerika mandri vastu. NATO liikmesriikide sõjalised spetsialistid leiavad koguni, et baaside varustus, perioodilised manöövrid ja nende eesmärk on Moskva viinud defensiivist ofensiivi olukorda.

Kõne all on sedapuhku Läänemeri, Skandinaavia maad koos Soomega ja Põhjameri. Meie lehti läbisid alles hiljuti kirjutised Soome garnisoonide tugevdamise alal põhja-ida sektoris, kus ei ole midagi muud, kui jäävabad tundraalad, meri ja muidugi ka Nõukogude Liidu sõjalised baasid koos Murmanskis asuva tugevaima baasiga. Siit on selge, et soomlased ei karda tühitundraid ja jäämerd, vaid N. Liidu relvastatud jõude, kes sellest sektorist otsivad kindlustatud väljapääsu ookeanile. Neid ookeane vajab N. Liit sõjaliste operatsioonide puhuks, et seista Ameerika Ühendriikidest mitte kaugemal kui 5000 miili missilite ulatuse kauguses.

Lääne suunas aktiivsus on põhjendatud sellega, et hoida vaba seda sektorit väljapääsuks ookeanidele, kui peaks Taani väinad osutuma N. Liidule suletuks. Koos sõjalise ekspansiooniga käivad ka majanduslikud nõudmised, et kindlustada kalapüügi alasid ja võimalikke õlileide näiteks Teravmägede saartel, mis kuuluvad küll Norra ülemvalitsuse alla, kuid kus ka venelastel on asetatud 3400-meheline garnison, eraisikute sildi all. Territoriaalsed vaielused venelaste ja norralaste vahel käivad 59.870 ruutmiilise ala kohta juba aastaid.

Nõukogude sõjalennukid teostavad perioodilisi sisselende Norra kohale ja nõukogude mereväki teostab Norra ranniku lähiduses manöövreid vähemalt kaks korda aastas. Olles NATO liige, tõrjuvad norra võitluslennukid venelased igakordselt otsustavalt tagasi. Need üksused on pidevas treeningus ja lähtuvad ülivõimsast Murmanski baasist võimalike võitluste tegelikku olukorda. Kola poolsaarel teostavad nõukogude amfiibüksused pidevaid manöövreid, kusjuures sageli nähakse nõukogude allveelaevu ka Norra fjördides. Et Murmanski sõjalises baasis üksinda on 51 suuremat lahinglaeva ja 180 allveelaeva, räägib selget keelt iseenda eest.

Kuid ka Taani on N. Liidu agressiivsuse suhtes samas olukorras norralastega, sest nõukogude üha arvukamad sõjalaevad manööverdavad sageli Taani ranniku piirkonnas, lahinglennukid rikuvad teritoriaalseid õigusi ja peale selle näikse vene sõjalaevad patrullivat Taani väinu permanentselt. Kuid arvestades Nõukogude Liidu, Poola ja Ida-Saksamaa relvajõude Läänemere vetes, on see rahulik sisemeri ise muutunud punases valduses olevaks, kui mitte rahuliis sõjaajal. Nii jääb küsimuseks, kuidas jäävad sõjakorral opereerima Rootsi mereväe osad, mis on küll hästi varustatud ja relvastatud, kuid on suletud Läänemerre?

Veelgi enam, nõukogude tuumrelvadega varustatud allveelaevad tungivad kogemuste hankimise ülesandel üha kaugemale Põhja-Jäämerele, kus nad end varjavad soovimata silmade eest ujuvjää katte all. Need on 14 tuhande tonnised ja 5000 miili ulatusega missilitega varustatud rünnakühikud, milliste tegevusraadius ulatab Põhja-Ameerika mandrile.

Nii siis seisavad Moskva ja NATO jõudude üksused Euroopa mandril valvel ja vastamisi enam vähem tasavägises jõukaalus. Võib olla, et see tagab relvastatud paigalseisu frondi selles sektoris. NATO'l ei ole aga nimetamisväärset vastu panna selle frondi põhjatiival, millist Nõukogude Liit nüüd strateegiliselt välja ehitab ja katsetab. Kui põhjafront peaks kord aktiviseeruma ja N. Liit USA relvabaasid kodupinnal oma missilitega halvama, siis on tõenäolik ka Euroopa mandri läänepoolse frondi kokkulangemine.

Nii on N. Liit agressiivses ja kohutavas malemängus pidevalt. Tema relvaüksused teenivad ka majanduslikke eesmärke strateegiliste kõrval. Ning tema kalalaevastikud Põhja-Ameerika mandri läheduses püüavad küll kala, kuid teostavad ka luuret ja merepõhja uurimist. Moskva ei puhka tundigi oma agressiivsetes püüdlustes. Seepärast peab detente ja relvakontroll koostöös N. Liiduga jääma vaid ajaviiteliseks sõnakõlksuks, mille rakendamine on võimata.

V.

FINN HOME BAKERY & DELICATESSEN

281 DANFORTH AVE. — Tel. 463-3331

Soome pagarisaadused — kardemonisaiad, struudelid, soome tordid, küpsised. Lihapirukad.

Soome rukkileib

EUROOPAMAITSELISED JUUSTUD, KALAKONSERVID, DELIKATESSID

Avatud teisip., kolmap., neljap. 9—6, reedel 9—7, laup. 9—4. Esmaspäeval suletud.

AKTUAALSEL TEEMAL

UUDISTE MASS-MEEDIA VÕIMUTSEB

Mitmet liiki mass-meedia, elektrooniline teadete ja uudiste teenistus TV ja raadio ning trükisõnas, ajalehtedes ja ajakirjades avaldatud kirjutised mõjutavad ja suunavad tänapäeva ühiskonda nii suurel määral, et arvatakse olevat jõudnud mass-meedia ajastusse. Üheltpoolt nõutakse, et ühiskond peaks uudisteteenistuse seadma kontrolli alla. Teiseltpoolt nõutakse jälle, et valitud esindajaile, parlamendi liikmeile tuleb anda privileeg, et nad ei allu isegi kohtu kontrollile. Mass-meediaga tegutsejad leiavad, et neil peab olema piiramata sõnavabadus. Leitakse, et mass-meediat juhib ainult üks kitsas ringkond oma huvides.

Mõneltpoolt leitakse, et tänapäeva ühiskonnas on TV-il, raadiol, ajalehtedel ja ajakirjadel selline piiramata mõju, et oleme jõudnud mass-meedia ajastusse. Sellele ajastüle eelnevat ajajärku sada aastat tagasi võiks pidada usu, kirikute ja vaimulikkude ajastuks, kes siis sõjaväe abiga domineerisid tolleaja ühiskonnas. Mõlemas ühiskonnas mängisid suurt rolli ärimehed, töösturid ja pankurid.

Mass-meediaga, nii elektroonilise, kui ka trükisõnaga teotsevad palju ajakirjanikke ja eriteadlasi omal alal, kes koguvad ja töötavad ümber teateid ja uudiseid. Kuid väidetakse, et need ei ole mitte vabad oma tegevuses, vaid neid suunavad ja juhivad mitmet liiki toimetajad, kes enda, suurettevõtete ja valitsuse huvides manipuleerivad rahvast.

Viimastel aastatel võiks märgata ka Kanada mass-meedias suunamist, kas ühes või teises suunas. Kanada teadete-teenistust mõjutab kahtlemata USA TV, raadio ja trükisõna, sest mõlemad maad on majanduslikult üksteisega seotud. Mõlemal maal töötavad ühised suurettevõtted ja isegi ühised ametiühingud. Võime panna tähele, et uudiste teenistuses muudetakse sageli kiiresti suundi. Kui P. E. Trudeau valitsus mõni aasta tagasi rakendas hindade ja kasumi kontrolli seadused, siis suhtus mass-meedia liiduvalitsusse väga teravalt kriitikaga. Olukord on nüüd aga muutunud. Liberaalid teevad ühe pahanduse teise järele, kui P. E. Trudeau on peagu rahvuskangelane, kes peab päästma Kanada ühtluse ja tervikluse. Sellesama tervikluse, mis liberaalide valitsuse ajal on läinud kaduma.

Kui aastapäevad tagasi toimusid Quebeci provintsi valimised, siis suhtus mass-meedia väga kriitiliselt R. Bourassa Quebeci liberaalide valitsusse ja ülistas ning kiitis separatisti ja sotsialisti Rene Levesqued. Selle tulemusena kaotasid liberaalid ja tulid võimule separatistid. Nüüd võeti kohe vastupidine suund. R. Levesque ei kõlvanud enam kuhugi ja P. E. Trudeau kurs tõusis, sest loodetakse, et ta päästab Kanada tervikluse. Konservatiivide juhti Joe Clarki ülistati varem, kuid nüüd langesid tema aktsiad madalale, kuigi ta ei ole vahepeal olnud võimul ning ei ole midagi paha teinud. Ajalehtedes TV-is ja raadios järgneb üks kampaania teisele. Ei ole mõtet siinkohal puudutada Lõuna-Aafrika hukkamõistmise probleemi ja kommunistlike terroristide ülistamist. Lõuna-Aafrika välisminister märkis selle kohta USA-s, et ameeriklased katsuvad oma kodust rassiprobleemi leevendada Lõuna-Aafrika neegrite soosimisega.

Senini toetati ja õigustati ning kaitsti Iisraeli, sest Iisrael oli ainukene kommunismivastane kants Lähis-Idas. Olukord muutus pärast õlikriiti mitu aastat tagasi. OPEC'i õliriigid moodustasid monopoli ja tõstavad järjekindlalt õli hinda. Pühal maal ei leidu aga tilkagi õli — see asub araablaste maadel. Araablased saavad õlist nii suurt kasu, et nad investeerivad suuri summasid USA-s ja nende mõju USA mass-meedias suureneb igapäevaga. Selle tulemuseks on, et president J. Carteri väilspoliitika kõige viimane deklaratsioon nõuab, et Iisrael peab kõik okupeeritud araablaste maad loovutama. Aga siis ei ole enam Iisraeli riiki praegusel kujul Lähis-Idas. Jõudude tasakaal muutub.

Lugedes Kanada ajakirjandust saame mulje, et üks kallaletung praegusele süsteemile järgneb teisele. Üks vangide mürgel, pantvangide võtmine, vangla põletamine järgneb teisele. Parlamendi opositsioonist saadetakse komisjon kohale. See komisjon uusdemokraatidest ja konservatiividest ei süüdista kunagi kuritegude sooritajaid ja ei nõua kunagi vangla korra kõvendamist ning vangivahtide võimu suurendamist, vaid süüdistab vangivahte. Arvatakse, et kui vangide elu muuta vanglas paradiisiks, siis kaovad rahutused.

Kuid mida liberaalsemaks vangla kord muudetakse, seda rohkem rahutusi tekkib.

Nüüd on asutud süüdistama politseid. Erilise kriitika all on Kuninglik ratsapolitsei. Seoses FLQ kriisi järelmõjudega. sooritasid kolm Montreali politseijuhti pahempoolse „Presse Libre" kontoris läbiotsimise ilma kohtuniku käest läbiotsimisluba taotlemata. Nad vältisid sellega mõrvu, küüditamisi ja muud vägivalda ning kohtunik leidis, et neil oli põhjus selleks ning ei karistanud neid. Kummaline on, et mitte üksi uusdemokraadid, vaid ka konservatiivid nõuavad parlamendis eriti RCMP ümberkorraldamist. See on teretulnud P. E. Trudeaule, sest ta vabaneks siis selle politsei võimalikust uurimisest ja kontrollist.

1970 löi Torontos laineid nn. pahempoolse agentuuri „Praxise" afäär, mida juhtis balti-saksa päritoluga G. Hunnius. Tol ajal nõudsid konservatiivid R. Stanfieldi juhtimisel „Praxise" likivdeerimist. Nüüd, aastate pärast ründab Albertast konservatiivide parteisse valitud F. Oberle niimeline valitsust ja süüdistab, et „Praxise" pahempoolsetele olevat tehtud ülekohut. Mis peaks sel Alberta konservatiivide mehel olema tegemist Toronto pahempoolsetega? Kõige viimati lööb laineid Ontario NDP parlamendiliikme Ed. Ziemba afäär, kes taotleb omale privileegi, et ta ei tarvitse oma süüdistusi kohtus tõendada. CIA-l oli selline õigus. Mäletame veel selgesti kahe eestlase CIA agendi J. Rausi ja E. Heine kohtuprotsesse ja selle tulemusi.

Kokku õtteks võiks väita, et mida aeg edasi läheb seda vastuolulisemaks muutuvad selle mandri mass-meedia aktsioonid. Puhutakse üles vanu tähtsusetuid asju. Kuid selle varjus tõstab liiduvalitsuse energiaminister A. Gillespie õlitettevõtete huvides õlihinna tohutu kõrgele. Kanada dollar langeb sest riigi võlakoorem suureneb. Tööpuudus kasvab. Kuid sellele ei osuta mass-meedia mingit tähelepanu, sest uudisteteenistus tegeleb Lõuna-Aafrika küsimuste, politsei, kohtu ja vangivahtide süüdistamisega. Mass-meedia võimutseb ja ruineerib ning õõnestab Kanada ühiskonda ja praegust õiguskorda. Küsime, kes on selle kõige taga?

AJK

Hea mulje Tallinna paviljonist

Tulles teistelt Karavanidelt jäi mulje, et Eesti Maja esine on meeldivalt puhas. Tujutõstvalt mõjub südamlik ja soe perenaise naeratus, kes mulle lemmiklille hibiscuse õie rinda pistab. Skandinaavlaste ukse juures müüs ilus noor näitsik närtsinud roose 39 c. tükk.

Esinema sätib end Andres Raudsepp'a lauljate grupp. Ettekanne läheb iibedalt ja korrektselt vahel sekka kommentaatori vaimusähvatusi ning publiku lõbusat naeru. Ühesõnaga hea ettekanne.

Naisvõimlemine ja rahvatantsu esindus noortelt on sujuv ja otse vaheldusvate maalidena mõjuvad järgmises numbris noorte naiste kehade mustad siluetid oraanzh foonil. Au meie järglastele, kelledel on sellised võimed ja oskused.

Esile peab tõstma meie kuulsuse saavutanud andekas Edmund S. Valtman'i karikatuure, mis panevad oma vaimukuse, tabavuse ja leidlikkusega otse hämmastama.

Kinnitame keha hapukapsaste ja vorstikesega. Kapsad on küll soolasevõitu, aga ju sellega on mõeldud tõsta jookide läbimüüki.

Lõpuks olgu tänatud õnnestunud ja hästi organiseeritud Karavani töölised, sest Eesti Maja ees ei olnud tüütavat sabas seismist, nagu mujal, vaid tule ja istu saalides lauda. Passi hinnast peaks tegelased, need suurevaeva nägijad, vähemalt poole omale saama. Kuuldavasti saab Karavani idee algataja — ja see idee on hea — Ottawast etniliste gruppide heaks $100.000 millele lisandub veel %-id. Majanduslik asi vajab tulevikus paremat lahendust, et tegelased ei pea oma kulu ja kirjadega kellegi lahtist taskut täitma.

E. T.

nema, sest pole ju kaugel eelseisev 1980 aasta laulupidu. Näiteks on täiesti lubamatu võte, et rahvaroiva särgi rinnaesise (paistab igale silma) lõhendi teeme sämppistel! Seal peab olema pilupalistus, või lihtne käsitsi pesupalistus sageli sõlm- või madalpiste tagidega.

Lapse Väike-Maarja kostüümi alt tuleks kõrvaldada võõraltmõjuv kuld-kard pits. Kust küll saadakse sellised eeskujud? Mustjala seelikute alaveered lõpetamata. Ühelgi näitusel oleval rahvaroival ei olnud korralikke kurde. Kurdude tegemine tekitab suuri raskusi, neid on võimatu teha sünteetilisele materjalile ja sellepärast peaks seal tarvitama 3 mm lopp-volte. Pärnumaa listikul oli omamoodi lõige, kursi krael liiga pikad ja korratud pisted,

Praegu on kodumaaga suhtlemine väga elav. Oleks tore kui näitusel oleks olnud demonstratsioonil kanepi asemele ehtne lina koonal.

Käsitöö ruumist väljudes mõlgutasin mõtteid, et kui kodumaalt kaasatoodud laualinad ära kuluvad, uusi pole senini juurde tulnud, siis ei ole varsti enam midagi näidata. Meie noored näitsikud tulevad kursustele organiseerida, sealt andekamad välja noppida, kes asja edasi viivad.

E. T.

Balti noorte . . .

(Algus esiküljel)

tele, et nende broshüüri vastu tuntakse kohaliku elanikkonna poolt nii suurt huvi, et võetakse neid lausa pakkide viisi kaasa.

Kokku korjatud broshüüride leheküljele, kus on toodud vale informatsioon Balti riikide kohta, Balti noored lasid peale trükkida suurte siniste tähtedega „Correction" ja selle alla, sama suure trükiga, järgmise õienduse:

„Lithuania, Latvia and Estonia are independent Countries which in 1940 were occupied by the red army and forced to join the Soviet Union. The Russian occupation halted progress in the once culturally and economically rich countries. The loss of independence was followed by loss of human rights".

Seda parandatud broshüüri hakati levitama näituse külastajaile Nõukogude paviljoni ees laupäeval, 18. juunil. s.o. üks päev enne näituse sulgemist. Jõuti levitada hulk broshüüre ennekui vene tegelased said asjast teadlikuks. Inimesed, kes juhtusid seda pealt nägema, kinnitavad, et Nõukogude tegelaste seas tekkis suur paanika ja ka suur sõim. Joosti broshüüride levitajate juurde ja nõuti, et nad lõpetaks oma tegevust ja annaks broshüürid tagasi, kuid Balti noored ei teinud neist välja, jätkates broshüüride levitamist.

Oli kuulda, et vene paviljoni tegelased arutasid omavahel, kas ei tuleks helistada politseile ja süüdistada Balti noori broshüüride varguses, kuid seda teinud nad nähtavasti siiski ei ole, — arvatavasti skandaali ülespuhumise kartusel — sest politsei vahelesegamist ei järgnenud.

Igatahes parandatud broshüüre levitati kuni need otsa said.

Kuigi veleteateid sisaldavate broshüüride levitamine Nõukogude tegelaste poolt põhjustas esialgu suurt kibedust kohalike Balti rahvusgruppide seas, noorte bumerang-aktsiooni teatavaks saamisel läks meeleolu kõigil lõbusaks ja kõikjal kuuldus südamlikku naeru venelaste sissekukkumise pärast.

See ei olnud muuseas ainus ebameeldivus Nõukogude Liidu tegelastele näitusel. Teiseks olid Nõukogude vastased lendlehed, mida levitas näituse avamise päeval Tööliste-Üliõpilaste Liit. Selle vahejuhtumi iroonia seisneb selles, et nimetatud liidu näol on tegemist kommunistliku organisatsiooniga, mis aga nähtavasti ei sõida Moskva kommunismi sõiduvees.

Austraalia kommunistlik partei on lagunenud omal ajal kolmeks omaette erakonnaks. Üks neist on truu Moskva joonele, teise ustavus kuulub Hiina peremeestele ja kolmas on trotskistlik kommunistlik erakond. Kõik kolm võistlevad omavahel. Osa endise ühtse kommunistliku erakonna liikmeist aga ei ole ühinenud ühegi uue erakonnaga, vaid astus tööerakonda ja püüab märgatava eduga võtta see oma mõju alla.

L. Trett

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

„Karavani" käsitöönurk

Ukselt vaadates on käsitööde näituse ruumidesse sisenemise üldmulje hea. Nahatööde hulgast nopib silm ühe pärli — see on hall Oleviste kiriku ja tornide väljaku album, haruldase töötlemisega ja peenemaitseline värvilt.

Haapsalu rätikud on vastavalt nende pitsilisusele õrna käega paigutatud. Eriti hea on maikellukese kirjaga rätt. Jalutame kohviku nurka, kus harilikult ripub meie lipuvärvidega maal. Tunnen puudust meie lipust. Miks on „Design Coordinatorid" just lipuvärvides maali kinni katnud käsitöödega? Taani, Norra, Soome, Rootsi lipud olid väljas. Meil oleks ka hea tunne olnud kui silmadega saad lipuvärve paitada ja mõnele näidata, et see on meie rahvusvärv.

Käsitöid on liiga palju kokku toodud. Ristpiste tikandi uputus. Need pikad ristpiste vaibad, mis on korduvalt näitustel mõjuvad juba tüütavalt. Samuti oleks vabalt võinud ära jätta müüdavad ristpiste padjad, milledel puudus täiesti värve ülesehitav skaala. Kinnaste (labakud) kogus oli seekord värvide sobivusega arvestatud, kuid arvuliselt liiga palju.

Rahvaroivad on rahuldavalt esitatud, aga mitte ükski neist pole vaba olulistest pisivigadest. Selle peale peame karmilt rõhku hakkama pa-

Kõikideks kindlustusteks

H. LATER & CO. LTD.

„Insurance"

1482 Bathurst St., Toronto 10

Tel.: 653-7815 ja 653-7816

NII KAUA KUI KESTAB VÕITLUS, ON VÕIMALUSI VÕIDUKS

Kokkuvõte Heikki Leesmenti kõnest Seedriorul

Kas on õige ja kohane siin võõrsil kõnelda Võidupühast, kui meie isademaa on ära võidetud, meie sangaritele püstitatud sambad ja mälestusmärgidki hävitatud ja eesti rahva hinges püütakse vallutajate poolt kõigi vahenditega lämmatada vabadustulukest? Kas sellises olukorras ei tundu ligi kuuskümmend aastat tagasi saavutatud võidu tähistamine siin mõttetuna või lausa pentsikuna? Ma ütleksin siiski, et nii kaua kui kestab võitlus, on ka võimalusi võiduks. Ja nii kaua kui püsib eesti rahvas, on ka võimalusi iseseisvaks Eestiks!

Sellepärast ei tohi loobuda kõnelemast võitudest mis toimusid Eesti Vabadussõja päevil saksa vägede üle, võitudest mida eesti väed saavutasid punaarmee üle, ega ka majanduslikest ja kultuurilisist võitudest iseseisva Eesti Vabariigi kestvusel.

Aga lisaks neile on meil põhjust kõnelda ka neist võitudest, mida eesti rahvusgrupid on saavutanud kõikjal üle vaba maailma selleks, et Eesti nime alal hoida ja et meie rahva traagilist saatust mitte lasta kustuda avalikkuse teadvusest.

Ent suurimaks võiduks tänapäeval on siiski vast see, et eesti rahvas ei ole vaimselt murtud, ei ole kaotanud oma rahvuslikku identsust, ei ole minetanud tahet olla ja jääda eestlasteks omal sünnimaal!

Arvestades kõigi vahepealsete aastate sihikindlat rõhumist, vägivalda, majanduslikke ja kultuurilisi survevahendeid mida vene impeerium on tarvitanud eesti pärisrahva vastu, on lausa ime, et see tillukene rahvakene on suutnud püsima jääda ega ole omaks võtnud vene keelt ega meelt. Ta ei ole kaugeltki veel ühte sulanud slaavlaste halli massiga, ega ole ennast lasknud rahvuslikult maha tallata.

See on tõeliselt suureks võiduks ja meie iseolemise kindlaimaks pandiks. Seda võitu väärib tähistada ja sellest peab kõnelema lugupidamise ja austusega eesti rahva vastu, kellest meie siin ka oleme üks osa.

Lõpliku võidu saavutamiseks meie pärisvaenlase üle ei ole sellest aga veel küllalt. Võime vast kõnelda võidetud lahingutest, piltlikult väljendatuna, aga oleme ikkagi kaugel sellest, et eesti iseolemist kätte võita.

Meie vaenlane on erakordselt tugev, hoolimatu ja vahendeid valimata, aplalt anastades ühe maa teise järele tohutusse orjaderiigi perre. On süvenemas ängistav tunne, et võibolla ei olegi enam võimu kes suudaks vastu panna sellele täitmatule kolossile, kes küll jõu, küll kavaluse, peamiselt aga küll pettuse ja poliitilise kaabaklusega on kujunenud kogu maailma ähvardavaks türannia kehastuseks.

Olles peatunud pikemalt kommunistliku süsteemi edu põhjuste juures, käsitanud N. Liidu sõjalist võimsust, kõneleja kriipsutas alla president Carteri poolt algatatud inimõiguste küsimuse tähtsust ja ütles:

„Seemnest on võrsunud idanev taim mis siis kui selleks õige aeg, saab ka vilja kandma. Idee on antud ja sõnadesse valatud, ning tuleb aeg, kus taas sõna paneb mõõga liikuma. Kui ka ehk mitte orjastatud rahvaste oma jõuga, siis võibolla Hiina rahva abiga, sest neilgi on jõud olemas ja neil on ka siht mille eest võidelda: nimelt hädavajalik eluruumi hankimiseks Siberi tühimaades.

Mis oleks siis meie ülesanne selle ooteaja kestel mis võib veel küllaltki pikaks kujuneda?

Ma arvan, et lühidalt öeldes tuleb meil jätkata seni väljakujunenud tegevust, kuid seda palju intensiivsemalt ja jõulisemalt. Ütlen seda täielikus veendes, et see on teostatav, kuna olen ise aastakümneid olnud aktiivselt tegev paljudes eesti organisatsioonides ja arvan tundvat meie inimesi, olukordi ja võimalusi.

Tean, et oleme kõik majanduslikult tugeval järjel ja võimelised kandma suuri üritusi. Küsimus võib vaid tekkida, kas oleme tahtelised seda tegema? Põhja-Ameerika mandri Eesti Päevad, Spordipäevad, Läänekalda E. Päevad, Maailmalaagrid, Meeskooride kontsertmatkad üle Atlandi ja lõpuks suurimad neist: Ülemaailmsed E. Päevad kinnitavad, et oleme võimelised ja ka tahtelised suuri üritusi läbi viima.

Seal on aga üks tingimus: asjal peab olema küllaldane tase ja kvaliteet, siis leidub ka osavõtjaid ja kulude kandjaid.

Mõelge vaid milliseid kulusid olid valmis kandma Esto pidustustest osavõtjad, kõnelemata neist kes kohale tulid teistelt mandritelt!

On sageli kurdetud, et eestlase käest ei ole kerge dollarit saada ei heategevuseks, kiriklikuks tööks ega muuks ühiskondlikuks ettevõtluseks. Küllap sellel kurtmisel on omajagu tõde. Aga teisest küljest on eesilane osutunud vägagi heldeks kas Eesti Majade hankimisel või muudel suuremat-el aktsioonidel, millede vastu neis on küllaldast huvi osatud ärataada. Kui aga tegevus kulgeb kodusel kombel nö. oma jõudude kaasabil aastast aastasse, siis eemaldub rahvas, kahanevad sissetulekud ja kogu asi hääbub varem hiljem. Sureb niiöelda loomulikku surma.

Sellest on meil kurb näide ühest eestlaste keskusest USA-s. Algas see enam kui tosin aastaid tagasi jõulise aktsiooniga oma kodu loomiseks ühiskonna poolt kui oli vähem kui 250 peret. Sellevastu Seedrioru algus oli tagasihoidlik, ilma fanfaarideta, kuid siht oli suur ja tahe selle heaks töötada raugematu. Seedrioru on alati püüdnud pakkuda parimat, tuua tuntud jõudusid väljastpoolt esinema ja kavandanud oma üritusi suurejooneliselt. Tulemuseks on, et siia koguneb igal Suveharja pidustusel tuhandeid inimesi kes saavad elamusi, millede eest nad on valmis ka maksma.

Kui Seedrioru püüdnuks ka kodusel kombel „oma jõududega" läbi ajada, kadunuks rahva huvi selle koha ja tema ettevõtluste vastu peatselt ja ta ei oleks võimeline olnud teostama seda peasihti, milleks ta on algselt asutatud, so. eesti lastekodu ülalpidamiseks.

Olles avaldanud kiitust Seedrioru ehitajatele ta jatkas:

„Analoogselt kõigele eelöeldule käib ka lastekodu kohta kvaliteetsuse nõue. See tähendab, et kui vastuvõetavate osas seatakse kindlad nõu-

(Järg. lk. 3)

Õnnestunud . . .

(Algus esiküljel)

sid lavale „Cantabile Laulikud" Uno Kook'i juhatusel, esitades: Ed. Oja „Suveöö" ja S. Purre „Üle kodumäe". Tamara Norheim, Talvi Norheim'i klaverisaatel, esitas P. Ardna „Tütarlaps kodumaata" ja M. Saare „Unustamata laulud" mille järele ansambl laulis C. A. Bikio „Metsateel" ja O. Lindvalli „Maikelluke". Mõlemat laulu saatis kláveril Uno Kook. Ettekanded said tugeva aplausi osaliseks. Eriti meeldiv oli lauljate ühtlane riietus: valged pluusid ja helesinised pikad seelikud võõtatud pisut tumedama eestimustrilise vööga.

Piduliku kontsertaktuse lõppsõna ütles Seedrioru abiesimees dr. V. Tammemägi.

VABAÕHUETENDUS SEEDRIORUL

Suviharja 77 raskuspunktiks kujunes õhtul „Neetud talu" ettekanne Seedrioru vabaõhuteatris.

A. Kitzbergi komöödia „Neetud talu" on kirjaniku viimane lavateos ja seekordne lavastus oli mõeldud kirjaniku 50. surmapäeva mälestuseks.

Kella 9.30-ks olid kõik istekohad okupeeritud ja paljudel tuli kasutada mäenõlvakut, mis oma vaatevälja poolest oli võrratu ja ka kuuldavusel polnud viga. Taevataat keeras küll taulemasina vaiksemaks, kuid unustas termomeetri pügalad madala numbri peale ja selle tõttu need teatrilised, kes polnud ennast varustanud soojema riietusega, pidid kananahka kannatama.

„Neetud talu" seadis vabaõhulavale Kaarel Söödor ja lavastajateks olid Kaarel Söödor ja Lydia Vohu. Lavapildi ehitajateks: A. Nielender, E. Kaljaste, R. Vist, C. Rajamets, E. Mullas ja V. Torm. Valgustus: Ed. Rebane, Lee Griffin, Ene Rebane ja C. Rajamets. Tegevus sünnib Pähni talus pärast vabadussõda. Osalised: Jaak Jassik, Pähni talu peremees — E. Kink; Heinrich, tema poeg — Jaan Lents; Urve ja Virve, Pähni talu peretütred — Elna Libe ja Tamara Norheim; Anne, perenaise asemel Pähnil — Leena Kalm; Jüri, vana sulane samas — Kaarel Söödor; Epp, ümmardaja samas — Lydia Vohu; Juku, karjapoiss — Kaljo Anja; Julius Kissai, rändur — Heino Halling; Raioniülem — Erik Kastein; Aksi Aadu — Paul Kristal.

Et näidendi lavastus oli vanameistrite viluhud kätes, siis tagas see väga nauditava teatriõhtu. Kuigi näidendi algul tundus pisut loidust, paranes see peagi ja hoogu ning pinget tuli järjest juurde, mis pani unustama külma näpistuse. Ettekande lõpul said kõik osalised teenitult rohkesti lilli.

Vabaõhuteatrist siirduti kohe mälestussamba esisele, et abipraost T. Nõmmiku sõnavõtuga jõuda „Mõttelennul kodumaale". „Lahkuti hümni viimase salmi laulmisega: „Su üle Jumal valvaku . . ."

Georg Iltali orkester algas valsiga ja kasutasid seda nii noor kui vana, et maharaputada külmavärinaid.

Seedrioru peahoones olid hoolsad perenaised ametis mulgikapsaste ja viinerite, samuti kohvi ja kookide ning muu söödava müügiga.

Korravalvuriteks olid Hamiltoni Eesti Võitlejate Ühingu liikmed. Muidugi oli kava kohaselt kohal ka kohalik politseipatrull. Õnneks kord oli eeskujulik ja tõsiseid korrarikkumisi ei esinenud, vaatamata, et koos ol ligi 2000 kaasmaalast.

-r-

Vancouveri linnapea Jack Volrich kirjutab alla proklamatsioonile kuulutades 10.—15. juuli eesti nädalaks Vancouveris. Paremal Eesti Organisatsioonide Liit Läänerannikul esimees Boris Tesnov ja rahvariides näitsikud Silvia Värtina ja Lilian Olljum. Linnapea avab XII Läänerannikul Eesti Päevad 11. juulil.

Hõbe-juubeli . . .

(Algus esiküljel)

päevaks. Prantsusmaal elunevate eestlaste tervitused andis üle hr. Siion Pariisist. Tervitusi kviteeriti tugevate aplausidega. Tervitusi oli tulnud Suvipäeva Toimkonnale kirjalikult 15—16, teiste seas isegi „soojalt maalt" — Lõuna-Aafrikas elunevatelt eestlastelt. Tervitustele järgnes ühiskoraal: „Üks kindel linn ja varjupaik on meie Jumal taevas".

☆

Kontsert algas Ühendatud kooridelt: „Laulud nüüd lähevad . . ." (M. Lüdig). Juhatas vana tuntud koolimees Enn Saluveer Cambridge'st. Orelil saatis inglane H. Shaw. H. Beckmani laulupala „Pühapäeva hommikul" esitas koor noorelt koorijuhilt P. Sheldonilt (pärit sega-abielust). M. Lüdigi „Kiigelaul" kanti ette A. Jerumsi (eesti-läti sega-abielust) taktikepi all. Need, kes on lugenud A. Solzhenitsõni „The Gulag Archipelago'd", näinud-kuulnud TV saates intervjuusid V. Bukovski'ga ja kuulnud president Carteri sõnavõtte inimõiguste teemal, eriti selle rikkumises Nõukogude Liidus, võisid oma südames, mõttes ja meeles sisse elada G. Verdi ooperi „Nabucco" orjade koori ettekandele maestro E. Luuk'i juhatusel, keda saatis klaveril ta tütar Ester Luuk. See laulupala on alati meeldinud eestlastest publikule oma harda ja resigneeritud viiside poolest.

Naan Põld on alati eesti kontsertsaalides mõjunud erilise külgetõmbejõuna oma meeldiva tenori poolest. Nii oli see ka tänavusel Suvipäeval. Need üksikud pidulised, kes saabusid varakult hommikupoolikul peosaali, võisid näha ja kuulata kuulsat tenorit kokku harjutamas oma värske klaverisaatjaga Harry Shaw'iga. Meie tuntud tenor, kelle meeldivaid heliplaate leidub rohkesti pagulaseestlaste kodudes, esitas kontsertkava esimeses osas neli laulu: „Kannel", „Minu altar", „Lapsepõlves" ja „Metsateel". Naan Põllu laulud võeti vastu soojasüdamlikult, tugeva aplausiga.

Londoni Eesti Seltsi Naiskoor (15), taas rahvariideis, esitas A. Jerumsi juhatusel kaks laulu: „Kiigu kiike kõrgele" (H. Otsa) ja „Oh minu helad" (E. Tubin). Londoni Eesti Seltsi Naiskoori järele sammus lavale Eesti Noorte Koondise koor P. Sheldoni juhtimisel. Neid võeti vastu erilise aplausiga. Siinne „noor eesti mets" — koosneb ca 50-st lauljast. Nad esitasid publikule taas neli laulu: „Kas tunned maad" (rahvalaul), „Koidu algus", (A. ja K. Miilmaa), „Me kasvame koos" P. Shelhon) ja „Pulma lust" (M. Härma). Oli liigutav kuulda siinsetelt eesti noortelt, kel pole tegelikult õrna aimu nende vapemate sünnimaast, kui nad peagu iktsendi-vabas eesti keeles esitasid rahvusromantilisi laule, kus eri-

EESTI KINNISVARADE VAHENDUS

UNO MANKIN

Toronto Real Estate Board'i liige

Oleme kolinud UUS AADRESS ON: 2670 A. YONGE ST.

Sissekäik Lytton Blvd-ilt

Tel. 487-4477.
Kodus Tel. HI 7-2017

Sõbralik ja õiglane teenimine

YOUR Independent Insurance AGENT "SERVES YOU FIRST"

H. KIRIK INSURANCE AGENCY

23 WESTMORE DR.
SUITE 404, REXDALE,
Ont. M9V 3Y7 — Tel. 745-4622

nesid fraasid: „Siin kasvab eesti meeste sugu ja sammub vabadusele" ja „Ei iial keegi meid ei lahuta . . .", „Me kasvame koos eluteel" ja lõpuks lustakalt: „Oh seda elu ja õnne . . ."

Noorte Koondise koori järele tuli 9-nda punkti all lavale Bradfordis tegutsev eesti meeskoor „Koit" (koosseis: 23 meest) E. Luuk'i juhtimisel. Kava selles osas esines jällegi neljanumberlik laulutsükkel: „Vares vaga linnukene", (E. Oja), „Kodule" (J. Aavik), „Minu kutsikas" (T. Vettik), „Vabaduse varjutus" (J. Mandre).

Bradfordi meeskoori lauludele järgnes taas tenor Naan Põllu esinemine. Seekord ta esitas: „Mu sui" (E. Aav), „Ainus palve" (E. Aav), „Mis see oli?" (M. Saar) ja „Oi, häbi, hanivaras" (M. Saar). Meeldivad laulupalad esitatud, kõik hääleregistrid jõulises vormis, publikuga loodud hea kontakt, järgnesid lisapalad: „Tule koju armuke" ja O. Merikanto „Päike paistab". Suvipäev oli saavutanud võimsa tenori kaudu oma haripunkti — kuulajaskond oli korraga muutunud ühiseks vaimustuvaks pereks. Külalislauljale annetati tänutäheks meeldiva külakosti eest kimp roose noorte neidude poolt H. Läänemäe lasterikkast perest.

Oli saabumas kontserdi lõppstaadium: lavale kogunesid taas ühendatud koorid. Siin esitati kolm laulu: esiteks „Eestile" (M. Saar), mis teatavasti algab sõnadega: „Eestile täna me truudust vannume". Juhatas kohalik koorijuht L. Säägi. Teise laulu esitati L. Veski juhtimisel, kes omal ajal alati juhatas koore Suvipäevadel, T. Vettiku „Sääl, kus Soome lahe lainete harjad" ja kolmandaks V. Laidsaare juhtimisel M. Härma „Tuljak", mis tuli kordamisele.

Enne lõppsõna rivistusid koorde ette koorijuhid, arvult viis: H. Luuk, V. Laidsaar, E. Saluveer, R. Säägi ja L. Veski. Noored rahvariides neiud ilmusid lavale ja andsid igaüks heli-kunstnikule kimbu roose. Siis Inglismaa Eestlaste Ühingu esimees V. Pärtel kinkitas rahvuslikud teenetemärgid rinda järgmistele Suvipäeva veteranidele: A. Eistrat, hr-d E. Luuk ja A. Sildaru, kuna üht vanemat tegelast — hr. Võsa ei olnud kohal. Lõppsõnas V. Pärtel ütles piltlikult-sümboolselt: „Soovime, et päike ja tuul viiks meie kannatavale kinnitavat usku ja lootust vabadusse. Vaatamata rasketele aegadele nii majanduses kui poliitikas, oleme taas tulnud suurearvuliselt lokku. Rasked ajad ei ole eestlasi kunagi kohutanud. Seda näeme Vabadussõjas ja Teises Maailmasõjas. Mõttes ja vaimus aitame kaasa ühiselt oma raskekujulisele vabadusvõitlusele, kuni koidab kord jälle vabaduspäike meie kodumaal" — Esimehe kõnele järgnes ühes-koos: „Mu isamaa mu õnn ja rõõm" ja inglise rahvushümn. Järgnes koori lippude väljaviimine lavalt ja juubeli-Suvipäeva kontsertosa oli sellega lõppenud.

☆

Kontsert lõppenud, ca paarsada kirikulist, peamiselt vanemast generatsioonist, liikusid Püha Kolmainuse kirikusse, kuna enamik pidulistest siirdusid kohalikku Eesti Majja keha kinnitama, osa jäid aga peosaali tuttavatega jutlema, keda harva — võibolla ükskord aastas! — saab jälle näha. — Kiriku liturgia pidas A. E. Aaviksaar ja jutlustas dr. Jaak Taul. Jumalateenistus algas üldiselt tuntud koraaliga: „Isamaa kogudus, asu nüüd Issanda ette . . ." — Usuteadlane mag. Salme Aareandi, kes töötab Londonis ühes inglise koolis abijuhataja, luges evangeeliumi Johannese Esimesest Kirjast (1.-7. ptk). — Praost dr. J. Taul oli võtnud oma jutluse aluseks Pühakirja teksti Matteuse 5-dast peatükist (14.—16. salm).

Kirikuteadete osas õp. A. E. Aaviksaar tähendas, et altaril põlevad kaks küünalt, Coventrys, 17. juuni äkiisurma tagajärjel surnud, endise kol A. Rebase pataljoni 54-aastase sõjamehe Richard Augi mälestuseks. Kogudus laulis kaduru mälestuseks püsti seistes koraali: „Ma olen maa peal võõras". Jumalateenistusest võisid osa kadunu lesk ja kolm last, üks nendest Vancouverist.

☆

Pärast jumalateenistust umbes tunniajase pausi järele algas kontsertsaalis rahvatantsude esitamine, teemal: „Rahvatantsuga läbi Eesti" Sellest aktsioonist võtsid osa neli rahvatantsu rühma: Bradfordist, Leicesterist, Londonist ja Noorte Koondise Rahvatantsu rühm, kokku 17 paari. Rahvatantsude juhid: prouad A. Eistrat Londonist ja J. Hughes Bradfordist ja M. ja K. Toom Leicesterist. Pillimeesteks härrad S. Luts ja H. Läänemägi. Rahvatantsu kava oli üsna huvitav ja mitmekesine. Rahvatantsudest esitati esimeses sarjas: „Viru polka", „Koigi polka", „Meremeeste valss", „Setu kargus", „Labajala valss", „Savikoja polka", „Vändra polka" ja „Mulgi polka".

Poiste poolt — ja see oli eriti huvitav publiku silmale! — esitati „Kingsepa polka" ja „Konna tants". Viimased olid füüsiliselt eriti pingutavad, kuna jalad tuli tagurpidi kohati püstiloodi asetada, kuid noored oma ulguse juures tulid sellega väpralt toime ja pälvisid publiku kiituse.

Higist nõretavad noored ja ka mõned „vanad" esitasid lisaks eespool mainitud tantsupaladele „Ruhnu Suite'i" (Bradford), „Hüppetantsu" (noorte Koondis), „Kosja tantsu" (London) ja „Heinal" (Leicester). Tantsujuhtidele anti lilli nende hoolsa töö eest. Rahvatantsud lõppesid „Tuljakuga" — Järgnes seltskondlik koosviibimine ja tants. Mängis lätlaste tantsukapell „Kaija". — E. Lenderi Tütarlaste Erahumanitaar Gümnaasiumi õpilaste esindaja oli avaldanud juubeli-Suvipäeva puhul üleskutse „õpilaste kokkutulekuks". Leicesteri Eesti Majas. Nii see pidu lõppes.

ARTO

Nii kaua . . .

(Algus lk. 2)

ded eesti keele oskuse alal ja samaaegselt pakutakse parimat ja mitmekesiseimat tegevuskava kvalifitseeritud kasvatajate poolt, siis on lastevanemad ka nõus palju enam maksma, sest nad teavad et nende lapsed saavad ja õpivad siin midagi kasulikku. Nad teavad, et nende lapsed saavad lisa eestikeele oskusele ja kasvavad siin eesti vaimus. Kas ei ole see kogu Seedrioru algnõhjus ja nö. elumõte?!

Kui aga siia koguneb lapsi kellede vanemad ei ole hoolinud küllalt selle eest, et oma lastega kodus eesti keeltki kõnelda, siis kujuneb siinseks lõbikäimisvahendiks inglise keel. Siis ei ole ka mõeldav mingit rahvuslikku kasvatust viljeleda, rääkimata eestikeele õppimisest. Tulemuseks oleks, et need lapsed kes oskavad ja tahavad eesti keelt kõnelda, jäävad siin eemale ja varem-hiljem hääbub kogu tegevus.

Lastekodu mõtteks ei ole mitte võimalikult edavat suvitamise võimalust pakkuda kõigile kes seda soovivad. Tema mõtteks on eesti laste koondamine ja eesti keele ning rahvuslike ainete õpetamine.

Kui seda edukalt suudetakse teha, ei keela vanemad kõrgemat laagrimaksu ja Seedrioru on auga täitnud ülesande milleks ta asutati. Selle tulemused saavad endid juba mõne aasta jooksul positiivselt avaldama, sest kuulsus ühest tõsisest eesti lastekodust toob juure palju noori seal kus meie ei oskaks arvatagi. Peab jatkuma julgust põhimõtteliseks ot suseks ja kaasuvaks majandusliikuks riskiks. Kui aga kvaliteet langeb, siis on tulemusi raske ära hoida, nagu nägime ühest eeltoodud näitest.

Lõpetan tõsises veendumuses eesti rahva uude ülestõusmisse ja vabadusse ja avaldan oma suurimat lugupidamist siinsele rahvale kes selleks ei ole oma panust keelanud. Püsigu Seedrioru kui eesti tuleviku taimelava veel pikki aastaid kaasa aitamaks uue Eesti Võidupühaks!

Neli kommunismivastast toimetajat mõrvati

Jugoslaavia salapolitsei UDB agendid mõrvasid hiljuti 4-da Serbia kommunismivastase ajalehe toimetaja Chicagos. Julmal viisil tapeti oma lehe toimetuses „Sloboda" (Vabadus) toimetaja, endise Serbia piiskopi tütar Dragisa Kasikovits" ja tema juures juhuslikult toimetuses olnud 9-aastane tütarlaps Ivanka Milosevits.

USA Kongressiliige Philip Crane luges ette J. Tito salapolitsei agentide käe läbi mõrvatud Serbia kommunismivastaste lehtede toimetajate nimed. 1970 a. Lasti Lääne-Saksamaal maha „Iskra" toimetaja Jakov-Jass Ljutic. 1975. a. mõrvati Brüsselis Serbia teise lehe „Vaskr. Serbje" toimetaja Petan Valitch. Peale nende on Jugoslaavia UDB poolt mõrvatud ka teisi kommunismivastaseid jugoslaavlasi. Andra Loncaire tapeti UDB poolt kirvega. Sava Cubrilovits mõrvati Rootsis. Miroljub Slavic küüditati Austriast Jugoslaaviasse ja hukati seal. Borovoe Blagojevits mõrvati Brüsselis. Serbia vabastamisorganisatsioonide president Viselav Milosvljevits peksti möödunud aastal surnuks. Jugoslaavia diktaator J. Tito agendid on asetanud oma agente serblaste kiriku ja teiste organisatsioonide juhtkonda, et lõhkuda ja hävitada neid.

Serblasi on Torontos ca 9000 ja nad on tõsiselt häiritud UDB terrorist. Nad kaebavad, et kohalik politsei ei tunne huvi UDB agentide tegevuse vastu. Nad kavatsevat rakendada vastuabinõusid omal käel. Torontos asub rida serblasi, kes on UDB mustas nimekirjas ja kes on saanud ähvarduskirju, nagu loeme „Sunist".

USA mõrvapomm tootmisele

USA Kongress kinnitas napi häälenamusega USA neutroonilise pommi, mille iseäralduseks on, et see pomm hävitab kõik selle lõhkemispiirkonnas leiduvad inimolendid, kes ei kanna selle pommi mõju hävitavaid kaitseabinõusid. Kuid ei kahjusta ehitisi ega muid varandusi. Kongress oli juba eelarvesse peidetud pommi valmistamiskulud kinnitanud, kui opositsiooni poolt asi üles võeti ja salajasel koosolekul arutati küsimust kaks päeva. Selle pommiga tahetakse hävitada vastaseid, kusjuures samas rindelõigus viibivad omad sõdurid, kes kannavad kaitseabinõusid jäävad terveks.

Kanada esindaja toetas terroriste

Kanada esindaja W. Barton Liitunud Rahvaste Organisatsiooni julgeolekunõukogus oma viimasel esimehe kohal oleku päeval väitis, et Kanada valitsus teeb kõik, mis võimalik, et toetada mustade enamusvalitsuse sisseseadmist Rodeesias. Samas märgiti, et Mosambiiki kommunistlik riigijuht Mobutu vajab sõjalist ja majanduslikku abi mustade terroririünnakute korraldamisel Rodeesia valgete valitsuse kukutamiseks. Samal ajal teatati, et Rodeesia sõjaväed piirasid sisse sajamehelise terroristide üksuse ja vangistati nende toetajaid.

Carter ohverdab Taiwani?

Washingtonis kõneldakse nõudmisest, et Iisrael loovutaks kõik okupeeritud maa-alad, samuti Lõuna-Koreast vägede tagasitõmbamist. Järgmine välispoliitiline number oleks Taiwani ohverdamine ja Puna-Hiina täielik tunnistamine Formoosa saare peremehena. Selleks külastab välissekretär C. Vance Hiinat sel suvel. Seda takistab ainult Kongress.

Tulemas baltlaste demonstratsioon Washingtonis

DETROIT (M. E.) — Siin moodustati Balti rahvusgruppide poolt komitee inimõiguste küsimuse viimiseks Belgradi konverentsile. Leedu noorte algatusel on kavas korraldada laupäeval, 24. septembril poliitiline demonstratsioon Washingtonis „Lincoln Memorial Centre'i" ees nõudega — Belgradi järelkonverents täitku president Carteri poolt esitatud inimõiguste põhilised nõuded ja lõpetagu Balti riikides ebaseaduslik kommunistlik orjastamine. Andmete saamiseks meie riigijuhtide saatuse kohta pöördub komitee ka E. V. esindaja poole. Demonstratsioon algab 24. sept. kl. 12 päeval. Enne seda toimub pressikonverents.

Eestlaste poolt kuulub komiteesse EVÜ Michiganis sekretär ja EVL (USA) juhatuse liige Raimond Tralla. Torontos on komitee esindajaks Leedu noorte keskuse poolt Gabija Juozadavitcius, tel. 485-1533.

PONTIAC

PAUL JUTTUS

HOGAN PONTIAC BUICK LTD.
348 Danforth Ave.
Telefon äris: 461-3561

PONTIAC
BUICK
LEMANS
VENTURA
FIREBIRD
ASTRE

G.M.C. veoautod

Pruugitud autod.

Kanada dollar langes rekordiliselt

Kanada dollar noteeriti rahvusvahelisel rahaturul ainult 94-jale USA cendile. Seega on Kanada dollar oma väärtuselt madalam seitsme viimase aasta jooksul. Dollari väärtuse langemise üheks põhjuseks peetakse liiduvalitsuse ligi 100-ja miljardi dollarilist riigivõla koormat, samuti provintside, linnade suuri võlgasid, mille tõttu iga kuu läheb tohutu summa võlaprotsentideks riigist välja. Ka on Kanada turismikulude kokkuvõte negatiivne, sest kanadlased kulutavad välismaadel üle miljardi dollari rohkem, kui välisturistid toovad raha Kanadasse.

Pomm surmas valmistaja

Ühes Montreali keldrikorteris toimus müstiline pommiplahvatus, mis purustas täielikult korteri ja kiskus tükkideks korteri omaniku töötatöölise 35 a. W. Scully.

Politsei ei ole seni suutnud selgitada seda, milleks W. Scully valmistas dünamiidi ja raudtoru abil tugevajõulise pommi, mis nähtavasti plahvatas ta enda käes. W. Scully oli inglane ja teda tunti separatistide vastasena. Tema vend mõrvati müstilisel viisil 6 kuud tagasi. Üheks motiiviks on, et ta taotles ehk kättemaksu oma venna mõrvaritele, kes jäid avastamata.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. — „MEIE ELU" tellimishinnad:

Kanadas: 1 a. $22.00, 6 k. $12.00, 3 k. $8.00. USA-sse: 1 a. 23.00, 6 k. $12.50, 3 k. $8.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $26.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00. Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $11.50, 6 k. $5.75. Ülemeremaadesse: 1 a. 23.50, 6 k. $11.75.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Piiskopite vastuvõtult parlamendi restoranis: Esimeses reas, vasakult: Ukraina piiskop I. Borecky, eesti ev. lutheri piiskop K. Raudsepp, P. Yuzyk ja senaator P. Yuzyk; teises reas: senaator C. W. Carter, J. Grace ja Kanada United kiriku moderatori abi dr. J. Grace; kolmandas reas: EKN'u abiesimees Ottawas W. H. Pent.

SEITSE PIISKOPPI KÜÜDITAMISE MÄLESTUSTEENISTUSEL PEALINNAS

OTTAWA — Balti ja ukraina küüditamiste mälestus-kontsertjumalateenistus peeti siin 15. juunil püha Matteuse anglikani kirikus 5 piiskopi ja 2-he külalis-piiskopi osavõtul.

Rahvusgruppide lipud toodi sisse pühakotta rahvariietes lipuvalvurite poolt. Neile järgnes okastraadist pärg nelja roosiga sissepunutuna ja vaimulikkude protsessioon. Rivi eesotsas sammusid Püha Matteuse anglikani kiriku vaimulikud, kelledele järgnesid osavõtvate rahvusgruppide koguduste õpetajad. Neile järgnes amet-astmete ja vanuse järjekorras piiskoppide rivi. Osavõtjateks piiskoppideks olid: leedu monseigneur J. Balkunas, ukraina katoliku kiriku piiskopp I. Borecky, ukraina orthodoks kirik-i piiskopp Nikolai, eesti ev. lutheri kiriku piiskopp K. Raudsepp ja läti ev. lutheri kiriku peapiiskopp A. Lusis. Kõige viimaseks oli Ottawa anglikani kiriku külalisest piiskopp dr. D. Robinson. Kohal viibis veel Kanada United kiriku moderaatori abi dr. J. Grace.

Kontsert-jumalateenistus toimus vaheldvalt sõnalise osaga kas piiskoppide poolt tervitustena või kohalike koguduste hingekarjaste pühakirjalugemisena vaheldvalt muusikaliste ettekannetega. Eestlaste poolt esines viiulil Nora-Mall Kerson oreli saatel, esitades Händeli Allegro Moderato ja Gounod'i Ave-Maria viimane pala leidis osavõtjate ja Kanada ajalehe poolt erilist tähelepanu.

Jutluse pidas eesti ev. lutheri kiriku piiskopp K. Raudsepp, kes oma sõnavõtus mälestas Siberi sunnitöö laagrites hukkunuid sadutuhandeid baltlasi ja mitmeid miljoneid ukrainlasi, üleskutsudes palvele Jumala abiga kannatustest üle saamiseks.

Jumalateenistusele järgnes kiriku saalis kohvilaud rohke arvu kutsutud külalistele ja teistele ikestatud rahvaste esindajatele. Selle aastasel kontsert-jumalateenistusel viibis rohkelt parlamendiliikmeid.

Enne kontsert-jumalateenistust toimus parlamendi restoranis senaator P. Yuzyk'u poolt antud lõuna kõikide osavõtvate piiskoppide auks, millest võtsid osa veel senaator C. W. Carter ja dr. S. Haidasz. Balti keskorganisatsioonide esindajaist võttis eesti poolselt osa EKN'u abiesimees Ottawas W. Pent, kelle algatusel ja organiseerimisel toimus lõpuks eelnimetatud seitsme piiskopi osavõtt. Lõuna kestel senaator P. Yuzyk oma sõnavõtus mainis inimõiguste taastamise tähtsust vastavalt Helsingi kokkuleppele ning nendest kinnipidamise hindamist Belgradi konverentsil, millest ka kirikud peaksid ülimalt osavõtlikud ja huvitatud olema.

VÕIDUPÜHA PÜHITSEMINE MONTREALIS

Aktusekõne pidas Oscar Müllerbeck

MONTREAL (M. E.) — Võidupüha aktus laupäeval, 25. juuni õhtupoolikul, oli küll ette nähtud Lättemäe laagriväljakul, kuid vihmase ilma tõttu tuli pidada lähedalasuvas Karl Pruuli seltskondlikus saalis. Vaatamata pidevae vihmavalingule oli kokku tulnud üle 150-line eestlaspere, kellest vaid kolmandik selle jaoks Montrealist kohale sõitnud, mis paneb üllatama kui suurel arvul on suvel eestlasi laiali Montrealist põhjas metsades ja järvede kallastel, Lättemäe ümbruskonnas.

Montreali Eesti Jaani koguduse õpetaja Heino Laaneots oma palvuses toonitas inimese olemasolemise õigust, mille säilitamiseks temal selle eest ka võidelda tuleb.

Montreali Eesti Seltsi esimees Erich Aser oma avasõnades märkis et eesti rahva võitlused ei ole olnud üksnes füüsilised, vaid ka vaimlised nii minevikus kui ka praegu kodu-Eestis, kus sunnitakse iseseisvalt ja rahvuslikult mõtlevaid eestlasi vaikimisele.

Järgnevalt deklameeris Ain Vaus elamusega ja tundega katkendeid Tiina Tuvikese luuletusest „Vabaduse vaim".

Montreali Eesti Võitlejate Ühingu esimees Georg Lootus andis lühikese ülevaate võidutule süütamise traditsioonist. Kuna aga ettenähtud lõketule süütamine ei võinud saalis kõne alla tulla, siis noored hundid korraldasid selle sümboolselt küünalde süütamisega, kus eriti südamlikuks kujunes nende kõnekoor Erik Teose juhatusel pühaliku ettekandega „Hoia leeki — hoia hoolega — hoia Eesti auks — hoia tuleviku pandiks..."

Aktusekõne pidas noor haritlane Oscar Müllerbeck Torontost, kes sujuvas ja hästi üles ehitatud kõnes sütitavalt toonitas meie ülesandeid maailma ees Eesti küsimuse aktuaalsena hoidmiseks, ning meie rahvale enesemääramise õiguse püüdluste jatkamist. Nende sihtide taotlemine toimub väga mitmel laadil, kus igaüks võib anda oma panuse isevviisi, kes poliitikuna, kes rahvatantsijana, kooris laulmisega, püssilaskmisega, j.n.e. kus aga kellegi tegevust ei tohi maha teha, veel vähem nuriseda meie noorte keeleoskuse konarlikkuse üle. Üle kõige tuleb meil aga kõigiti soodustada ühtekuuluvust. Meie rahvusgrupp on pärast 30-aastast võõrsilolekut ikkagi veel elujõuline, vaatamata sellele, et nõrgemad liikmed on juba kõrvale jäänud. Kus meie aga kõneleja järele paistame maha jäänud olevat, on eestiaineliste tutuvstamise materjalide väljaandmisel maailma keeltes; olgugi et neid meil on olemas, on aga raamatukogudes nende sekka meie vastaspool sokutanud suurel hulgal nende omapoolse propagandalise tendentsiga trükiseid.

Montreali Eesti Segakoor Karl J. Raudsepp'a juhatusel kandis ette eriti sündmusekohase K. Türnpuu „Kodumaa", W. Peterson-Bergeri „Männikus" ning traditsioonilise A. Kunileidi „Sind surmani".

Montreali Rahvatantsurühm Kuppari, Kaia Sunne ja Kati Tammarki juhatusel ning pillimehe Innar Teose saatel kandsid ette hoogsalt ja sädelevalt „Tursamäe polka", „Nalja polka", ning „Mustjala paagimees".

Järgnevalt andis Georg Lootus üle Endel Rubergile Eesti Võitlejate Ühingu kuldse teenetemärgi, tunnustusena eesti eest võitlemisel ning meie noorte kasvatamisel eesti vaimus.

Lõpusõna ütles Skaudisõprade Seltsi nimel Ilmar Soom, tänades kõiki korraldajaid ja asjaosalisi nende vaeva eest.

Aktus lõppes ühiselt Eesti hümni laulmisega.

-s

Iga uus tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele

VANCOUVERIST

Kunstinäitus tuleb paljutõotav

Lääneranniku Eesti Päevadel Vancouveris 10—15. juulini korraldatakse ühe üritusena ka kunstinäitus. Näitus taotleb luua eesti kunstnikele võimaluse ennast oma loomingu kaudu ühiskonnale tutvustada ning Eesti Päevade osavõtjaile oma ostusoovi eesti kunsti osas rahuldada.

Näituse kohapealne peakorraldaja on kunstnik Walter Saks ja temalt kuuleme, et maalide osas on valikvõistlusele saadetud järgnevate kunstnike teoseid: Ene Falkenberg, Enn Erisalu, Endel Kõks, Eerik Pehap, Hermann Talvik, Walter Saks, Lembit Tamm, Luule Sova, Joann Saarniit, Eerik Haamer j.t.

On esitatud ka skulptuuri. Kunstinäituse kohta on erikatalog, mis sisaldab hulga pilte. Valikvõistluse kõrval on osa töödest müüdavad ja on paigutatud kunstinäituse eriruumi.

Samades ruumides leiab aset ka käsitöönäitus, mille peakorraldaja on Vilma Rannaoja, marginäitus härrade Laane ja Rand ja eesti kirjandus — Kusto Pikkeri korraldusel.

Õpetaja Thomas Vaga Vancouveris

Lääne-Rootsi eestlaste hingekarjane õpetaja Thomas Vaga viibib Vancouveris, kus ta teenib Vancouveri Eesti Ev. Luteri usu Peetri kogudust. Peetri kogudus on pärast õpetaja H. Piir'i surma ilma õpetajata külalisõpetajate teenimisel. Kogudusel on aga loota õpetajat saada käesoleval sügisel, kuna kogudus on elujõuline, omab kiriku ühes seltskondlikke ruumidega n.n. „Meie Kodu". Samuti kuulub kogudusele eraldiseisev õpetajamaja.

Jaanipäev Mäeotsal

Vancouveri ja ümbruskonna eestlased kogunesid traditsioonikohaselt 25. juunil „Mäeotsale" Jaanipäeva pühitsema.

Mäeotsa on Vancouveri Eesti Seltsile kuuluv talu, umbes ühe tunni sõit Vancouverist.

Ilm ei olnud kahjuks mitte päikesepaisteline, kuid kuiv ja viluvõitu. Kogunenud rahvahulka võis arvata 200 peale; leidus isegi külastajaid Rootsist, Austraaliast ja mujalt. Rõõmustaval kombel võis näha ka eriti palju noori.

Päevakohase kõne pidas Harry Jaako ja Vancouveri Eesti Segakoorilt kuulsime laule. „Kas tunned maad", Tuudor Vettik, „Igatsus", Ed. Tubin, „Karikakrad Jaaniõhtul" S. Purre ja „Naljalugu" J. Jürme. Koorijuht oli dr. Ruus.

Veel oli eeskavalises osas Vancouveri rahvatantsijate põimik Jaaniõhtust. Tantsuorkester mängis kauneid lugusid ja tantsiti hoogsalt keskööni.

Einelauast müüdi rohkesti hapukapsaid ja viinivorste ja suitsulõhe „Kombinaat töötas eesrindlikult".

JAAN ALMER KATUSETÖÖD

Teeme uusi ja parandame vanu, samuti suvilate katuseid.

Helistada tel. 699-5295

„MEIE ELU' 'talituses on müügil kõik paguluses ilmunud ilukirjandus ja suures valikus heliplaadid.

HAMILTON

Ümberehitus kirikus

Läti Koguduse nõukogu on hiljuti otsustanud ümberkujundada oma kiriku altari ja selle lähema ümbruse. Ehitustööd algavad juulikuu keskpaigas ning kestavad arvatavasti 4—5 nädalat. Selle aja jooksul on kirik, kuid mitte kõrvalruumid, kõigile suletud.

Ümberehituse ajal on Redeemer Lutheran Church lubanud meile oma kiriku kasutamiseks. Redeemeri kirik asub Main Street East ja Wekford South tänavate nurgal. Nõukogu otsustas kasutada Redeemeri kirikut üheks jumalateenistuseks juuli kuu lõpul ning samuti on vajaduse puhul see Jumalakoda meile kasutada laulatusteks.

Uus matusepaik Hamiltoni metsakalmistul

Hamiltoni Matusepaikade valitsus teatab, et matusekruntide hinnad on hiljuti tõusnud. Uueks toppel-kruntdi hinnaks on nüüd $452.00. Palutakse kõigil, kes on huvitatud uue ühise eestlaste matusepaigale oma krunti varuma, sellest otsekohe teatada koguduse esimehele, J. Müürile, aadress 184 Ewen Road, Hamilton, Ontario. Telefon kodus 529-6081, päeval tööstuses 627-4883.

„Tallinnale" kolmas auhind

Karavani raames sai Tallinna paviljon 3. auhinda sise- ja väliskujunduse eest. Kujundajaiks olid Lia Holmberg ja Eneri Taul. Auhinna võttis vastu Tallinna paviljoni komitee abiesimees Tõnu Tõsine. Teine auhind anti Amsterdamile ja esimeseks tunnistati Praha päviljon.

Parimaks meelelahutuslikuks kavaks tunnistati ukrainlaste Kiiev, teiseks hindude New Delhi ja kolmas ukrainlaste Lviv. Parima toidu auhind anti Makedoonia paviljonile Vardar, teiseks poolakate Krakov ja kolmandaks Skandinaavia paviljon Valhalla. Muusikalise teatriiseloomulise kava auhinna sai ukrainlaste Odessa, teiseks iirlaste Shannon ja kolmas shotlaste Perth. Spetsiaalauhind anti Toronto Ooperikompanii paviljonile. Sellejuures avaldas L. Kossar mõtet, et tulevikus ka teised professionaalsed grupid Karavanipidustusega ühineksid.

Parima paviljoni eriauhind, karavani idee andja Zena Kossari nimeline auhind anti shoti paviljonile Perth. Esmakordselt vääristati ka paviljonide linnapeasid kus esimeseks tunnistati Toronto, teiseks Quebeci ja kolmandaks Kiievi linnapead. Viimaseks saureks huvipunktiks oli Miss Karavani tiitli väljakuulutamine kelleks oli valitud India paviljoni New Delhi kaunitar, tema näitsikuiks Miss Vilnius ja Miss Zermatt.

Tänavu oli Karavani külastajaid kokku üle 2 miljoni, kusjuures Tallinna paviljoni külastajate arvu hinnatakse kuni 25.000-le tõusvaks.

Kohtume Jõekäärul!

Toronto Eesti Naisseltsi Jõekääru Laste Suvekodu alustab oma tegevust pühapäeval, 10. juulil kell 12 päeval ja kestab kuni 20-da augustini, seega kuus nädalat.

Suvekodu juhatajateks on pedagoogid Ants Sulev ja Jüri Laansoo. Laste tervisliku heaolu eest hoolitsevad õekutset omavad prd. Roos ja Salmre. Ujumisõpetajaks on Tarmo Heydyk ja tema abiliseks Piret Kreem. Kunstiliste harrastuste eest hoolitseb noortesõber ja kunstnik Endel Ruberg, kelle ülesandeks on ka laskurmeistrite järelkasvu eest hoolitsemine. Sportlik tegevus hõlmab alasid nagu kergejõustik, võrkpall, korvpall, ujumine ja tennise mäng.

Peale selle on ette nähtud loengud ja demonstratsioonid vastava eriala omavate isikute poolt. Ei puudu ka käsitöö õpetamine, rahvatants, laulmine ja lõkkevana oma muinasjuttudega. Meelelahutusline osa moodustavad tantsuõhtud, lõkked, filmiõhtud, valguspidu ja lõpuball.

Et kõigeks selleks vaheldusrikkaks tegevuseks energiat jätkuks on peakokaks Maimu Varik oma abilistega.

Meesabilise ülesanded on enesele võtnud noor Regan Pallandi.

Ja nagu varematel aastatel, nii ka käesoleval kevadel, algasid juba varakult tööd suvekodu hoonete ja ümbruse korrastamiseks. Tööde läbiviimisel tuleb eriti esile tõsta nooremasse generatsiooni kuuluvate lastevanemate ja noorte sõprade tööpanust. Nii viidi talgutöödega läbi puukuuride ehitamine sauna ja köögi juurde. Osa puukuurist köögi juures ehitati „Stuudioks", kus kunstihuvilistel on võimalus segamatult töötada. Söögisaal sai uue lae ja söögilaud muudeti kaunimaks uue värvikorra all. Keskmiste ja suurte tüdrukute tarele õmmeldi uued akna kardinand. Välistrepid asendati uutega, ja nii mõnigi ruum muutis oma ilmet „maalrimeistrite" värvipintsli läbi. Agarad „iluaednikud" niitsid puhastasid ja istutasid lilli suvekodu aladele.

Niisiis nägemiseni Jõekäärul!

JOONAS UULU

NÄDALALÕPU MÕTISKLUSI

Peagu täpselt 30 aastat tagasi ilmus Augsburgis väljaantava „Eesti Raja" igas numbris nende ridade kirjutaja sulest „Nädalalõpu mõtisklusi". Tuhat tänu selle veeru uuendamise ettepaneku eest. Tuhat tänu ka vahepeal peagu üle keskea jõudnud uue generatsiooni lipukandjale, kui see peaks võtma vaevaks neid mõtteid lugeda!

Jah, sest ajad on muutunud — ja muutunud on eestlasest poliitiline pagulane läänemaailmas. Mitte, et ta oleks saanud hulga jõukamaks. Seda muidugi, meil on küllalt rikkaid. Kahjuks on ta aga kaotanud ka palju oma rahvuslikust iseteadvusest. Nagu teednäitavate tähtede müriaad ujub mälestuste kuldne lõng minevikust tulles läbi vahepeal pealesuruma hakanud tumeneva öö. Seal on kõige algelisemalt paljundatava „Kauge Kodu" toimetusruum Inglise Instituudi hoones Kemptenis. Lihtsas, ülimalt kitsas kunagises sõduri-te pakkide hoiuruumis. Teenistust ega sissetulekut ei ole meist kellelgi. Aga selle ruumikese ukse ette tekivad 2—3 korda nädalas pikad, trepist alla ulatuvad sabad — eestlased ootavad ja ostavad oma bülletääni. Või sama pilt Altenstadti ja Geretsriedi laagritest, kus „Kauge Kodu" oli ruumiliselt juba õnnelikumas olukorras. Ehk jälle Henrik Visnapuu „Tuulise teekonna" ilmumine 4.000 eks. Augsburgis. Ei jätkunudki selle luuletuskogu trükiarvust kõigile! Nüüd tuleb teade Austraaliast, et seal ei leidu ostjaid 3-le luuletuskogu eksemplarile!

Tulevad rõõmsad, soojendavad mälestused aegadest Augsburgis, millal meie uuesti tegevust elustanud üliõpilasorganisatsioonides vilistlased ja värskelt liitunud noored kogunesid peagu iga nädal, et kuulata referaate või korraldada vaidluskoosolekuid uuema kirjanduse üle. Tolleaegne noor eestlane, hoolimata pingelisest õppetööst ja tühjast taskust, ka luges. Kas kestab see ikka edasi? Miks ei ole siis kuulda enam sõnagi üliõpilasorganisatsioonide aktiivsest rahvuslikust tööst?

Jah, ka seljataha jäänud elust, oma kodumaast ja riigijuhtidest kõneldi sel toonasel kuldsete mälestuste maal austuse ja lugupidamisega. Küüditatud president Konstantin Pätsu ajalooline rusikalöök „Ei mingit kompromissi kommunistidega!" oli kreedo. Kodumaa vägistaja ja väljakurnaja, vene paljasjalgne bolshevik oli meie rahva vaenlane. On see ikka ja edasi nii?

Neil päevil torkas doktori kraadiga noor eestlane mulle nina alla äsja „tõelist eesti kultuuri" ehitavas Eestis väljaantud raamatukese „Minevi-ku teed ja rajad" (autoriks keegi Rein Kordes, seega nimeliselt eestlane, väljaandja: Moskva komm. partei ja „Kultuurisidemete" ühingu varjatud filiaal „Perioodika", Tallinn, 1976) ja tsuskas sarkastiliselt: „Näh, siin on asi must valgel, loe tõtt oma n.n. presidendi kohta!"

Eks ma siis lugesin. Autor ütleb, et iga sõna on kooskõlas „ajaloo uurimise objektiivsete printsiipidega". Tema „ajalugu", paguluses võsades ja kultuurakongressidel jumalasõnana tunnistatav, on näit. Konstantin Pätsu kohta järgmine:

„23. aprillil 1938 oli endise riigikogu rõdu tulvil uudishimulikke, sest tol jüripäeval etendus siin vaikiva ajastu pidulik apoteoos — K. Pätsi valimine esimeseks ja viimaseks Eesti presidendiks... Jüripäev on tuntud juba vanast ajast teenijate palkamise päevana. Sedapuhku ei võinud palkamisest juttugi olla, ... sulane oli end ise ametisse määranud, küsimata peremehe, s.o. rahva tahtest. Sügav vaikus valitses saalis, kui Konstantin Pätsi väike ja jässakas kogu kõnetooli tõusis. Kaks kuud varem oli ta saanud kuuekümne nelja aastaseks, kuid nägi märksa vanem välja, sest ta põdes raskel kujul suhkruhaigust, millele seltsisid veel teised hädad. Kummalisel kombel pani see vana ja põdur mees aga kõik oma poliitilised vastased selja peale, kuulutas maamehelikult sitke ja jõulise eesti rahva haigeks ja koondas rasked võimuhoovad enda kätte. K. Päts oli külm kalkulaator, kes ei valinud oma eesmärkide saavutamiseks abinõusid. Kitsamas seltskonnas kordas ta tihti Bismarcki tuntud ütlust: „Kui vaja, siis võib kasvõi vanakuradi vanaemaga tantsida..."

Nõnda kirjutab mees oma rahva suurimast ja ennastohverdavaimast juhist, pidades ennast arvatavasti ise kah veel eestlaseks! Ja selliseid autoreid ja hinnanguid loeb ja usub meie muutunud, tõeliselt lugemise täiesti unustanud kõrgema haridusega noorus! Selliseid rohkem kui roiskunud inimsaasta mõttekäike laseb arvatavasti rahulikult areneda meie üliõpilasorganisatsioonide juhtkond, kelle ülesandeks ja tegevuse õigustuseks peab ometi olema noorte kasvatamine tõsihingelisteks oma rahvast ja tä ajalugu austavateks laia üldharidusliku silmaringiga eestlasteks!

Jah, ajad ja inimesed on muutunud. Tundmatuseni. Karikatuuride-ni. Võib-olla õigustab just see kurb tõik, et Joonas Uulu mõtisklused peaksid jätkuma pärast käesolevat väikest proloogi ka tulevikus. Jäämegi sellest lootusest jällekuulmiseni!

Eerik Purje ühines Hugo Lateri kindlustusbürooga

Toronto Eesti Majas asunud Eerik Purje kindlustusagentuur ühines alates 1. juulist suurima eesti kindlustusbürooga H. Later & Co. Ltd, mille aastane läbikäik sellega tõuseb kahele miljonile dollarile. Oma kirjas klientuurile Eerik Purje, kes eesti ühiskonnas tuntud koorijuhina ja laulumehena, märgib viimastel aastatel märgatavalt kitsenenud kindlustusturgu, mis muutnud raskeks iseseisval agendil leida kindlustusseltsi, kes tahaks teha äri soodsa hinnaga. „Nagu paljud teised agentuurid, olen püüdnud antud olukorras teha oma parima, kuid kuna probleem on püsiva iseloomuga, siis on ilmne, et oma klientuuri korraliku teenimise huvides tuleb leida sobiv lahendus."

Hugo Later ütles eesti ajalehtedele, et sobitatud lahendus peaks tee nima hästi kõigi huvisid. Eerik Purje jätkab oma klientuuri teenimist kasutades avardunud võimalusi, sest H. Lateri kindlustusbüroo töötab kõigi kindlustuskompaniidega ja suure läbikäigu tõttu saab soodsamaid tingimusi oma klientidele. Hugo Later oli esimene kes juba 1949. a. hakkas võtma eestlaste kindlustusi ja ettevõte oma kaheksaliikmelise personaliga on paisunud suurimaks. Tema kaudu on muidu kindlustatud kõik suuremad eestlaste ettevõtted. Isa jälgedesse on astunud ka poeg Larry, kes aasta pärast lõpetab oma õpingud ärialal, kuid omab juba nüüd kindlustusvahendaja litsentsi.

Lembitu Mõõgamehed lõpetasid esmaabikursuse

Toronto skautüksus Lembitu vendurite rühm „Mõõgamehed" lõpetas juuni viimasel nädalal St. Johni esmaabiorganisatsiooni standard-kursuse. 16-tunniline kursus on sama, mille läbitegemist nõutakse Ontario Workmen's Compensation Boardi poolt tööstuste esmaabipersonalilt ning mida korduvalt sooritatakse ka politeside ning pikamaid metsamatki korraldavate organisatsioonide liikmete poolt. Skautluses on St. Johni standardkursus nõuetav osa. teatud raskemate erikatsete läbiviimisel.

Mõõgamehed korraldasid kursuse kasutades täielikult Lembitu maleva juhtide kaasabi. Kursust instrueeris dr. Jaan Roos, algatajaks oli nskm. Toomas Kütti, ning administratiivse töö tegi vendurite noorperemees Lembit Tork. Et saada objektiivset hinnangut kursusd kvaliteedist, paluti kohale lõpuks kanadlasest väliseksamineerija.

Järgmised vendurid saavutasid vajaliku taseme: Alar Allas, Tormi Jõgeda, Mark Kann, Paul Kako, Indrek Kanne, Robert Kivi, skm. Arnold Kukk, Olev Lepik, Toivo Makk, Tõnu Naelapea, Lembit Tork, Robert Vessmann, ning skm. Viktor Vessmann.

Kursust alustas 18 Mõõgameest; eksamile pääses 13, kellest kõik saavutasid nõuetava oskuste taseme.

Suurlaager „Kotkajärve '77" registreerimine

Laagri juhtkond palub, et laagrist osavõtjate noorte vanemad tagastaksid registreerimis-lehed lähemate päevade jooksul.

Juhul kui kellelgi puudub registreerimisleht, siis saab neid skm. Valter Piigli'lt, tel. 766-2255, 15 Yule Ave. Toronto, M6S 1E7.

KÕIKIDE KULTUURIDE VÕRDSUS ON ÜHENDATUD KANADA ALUS

Mitmekultuurilisuse Nõuandev Kogu tööd etniliste gruppide ja tervikliku Kanada heaks

Canadian Consultative Council on Multiculturalism (CCCM) — Kanada Mitmekultuurilisuse Nõuandva Kogu üleriiklik kokkutulek toimus Vancouveris. Kolmepäevasel konverentsil 17., 18. ja 19. juunil oli Nõuandva Kogu Püsiv-Komiteedel võimalus nii omavahelisteks töökoosolekuteks kui ka konverentsi ühises raamkavas osavõtuks.

MUUDATUSED CCCM-is

Föderaalvalitsusele nõuandev Mitmekultuurilisuse Kogu on teinud läbi mitmeid olulisi muudatusi. Kanada mitmekultuurilisus allus varem tööminister John Munro'le. Hiljutise valitsuse ümberorganiseerimise tulemusena on Kanadal nüüd oma mitmekultuurilisuse minister, Minister of State for Multiculturalism Joseph P. Guay. Nõuandva Kogu uus esimees Peter Bosa määrati hiljuti senatisse, kuid jätkab ka senaatorina CCCM'i juhtimist.

Nõuandva Kogu endises struktuuris olid domineerivad piirkondlikud kokkutulekud. Uus moodus näeb ette erialadele jagunenult Püsiv-Komiteede nii asukohalisi, samaalaliste organisatsioonide või nende juhtidega kui ka Komiteede riiklikke kokkutulekuid lisaks CCCM'i aasta-konverentsidele.

Ala, millele Kanada etnokultuurilistе gruppide huvides on erilist tähelepanu pühendatud, on meedia, toetused, keele ja kultuuri areng, mitmekultuuri ja kaksikkeelsuse vahekord, immigratsioonipoliitika ja suund, inimõigused ja humanitaarsed probleemid ning rahvaloendus 1981.

ETNOKULTUURILISTE GRUPPIDE ESILDUSTE VAHENDUS

Uudse lisandina oli antud Briti Kolumbia ja Yukoni etnokultuurilistele organisatsioonidele võimalus esitada Vancouveris üle 30 avalduse Mitmekultuurilisuse Nõuandvale Kogule diskuteerimiseks ja läbitöötamiseks Nõukogu vastavates Püsiv-Komiteedes.

Komiteede lõplikud repordid esitatakse omakorda Mitmekultuurilisuse ministrile. Need esildised võimaldavad Nõuandval Kogul formuleerida soovitusi ja nõuandeid mitmekultuurilisuse politiika kujundamiseks ja teostamiseks tulevikus.

Kanada Lääne etnokultuuriliste organisatsioonide elav huvi tunglike ja läbimõeldud esildiste näol vihjab vajadusele taolisi otseseid kokkupuuteid korraldada ka mujal Kanadas.

KONVERENTSI TIHE TÖÖKAVA

Konverentsi esimene päev algas Nõuandva Kogu üldkokkutulekuga. Sisukas sissejuhatus oli üleriikliku esimehe senaator Peter Bosa poolt. Järgnevalt esitasid ülevaatlikke ettekandeid National Film Board' mitmekultuurilisuse programmi ko-ordinaator Germaine Wong, National Ethnic Archives ja Public Archives juhataja Walter Neutel, National Library juhataja L. F. MacRae, National Museum of Man direktor dr. W. E. Taylor, CBC abipresident Peter Meggs ja National Museums of Canada esindaja Robert Nichols. Huvitavad ja sisukad ettekanded kutsusid esile elavaid reaktsioone ja sõnavõtte.

Keskpäeva-einel olid peakõnelejateks minister Joseph Guay ja Vancouveri linnapea Jack Volrich. Viimane, rõhutades huvi kasvu ja süimpaatia tihenemist mitmekultuurilisuse probleemide osas Lääneranniku, ei jätnud kasutamata võimalust erakordselt ilusate ja päikesepaisteliste ilmade kiitmiseks. Asjaolu, mida Vancouveri linnaisad tingimata oma teeneks pidasid. See olevat olnud nende poolt nii korraldatud, et igalt poolt Kanadast kokkutulnud delegaatidele Vancouverist ja Lääneranikust hea mulje jääks. Ja tõepoolest: kogu kolme päeva kestel näitas taevas mitmekultuurlastele oma parimat palet!

Pärastlõunased töökosolekud olid jagatud Riiklike Püsiv-Komiteede vahel, kus kõik akuutsed mitmekultuurilisuse päevaprobleemid ning „tuleviku-kavad tihedat sõelumist leidsid.

KÜLAS VANCOUVERI MITMEKULTUURILISUSE ÜHINGUL

Reede õhtuks oli Multicultural Society of Vancouver korraldanud CCCM'i delegaatidele vastuvõtu organisatsiooni „peakorteris" 7ndal Avenuel. Mõlemipoolne arvukas osavõtt võimaldas isiklikke kontakte luua paremaks arusaamiseks ühiste probleemide lahendamisel. Multicultural Society of Vancouver president on CCCM'i liige Simon Oosterhuis.

Laupäeva ennelõuna oli täielikult reserveeritud etnokultuuriliste organisatsioonide esindajate avalduste ettekandmiseks. Mitte üksi Vancouveri, vaid paljudest B.C. osadest olid kohale saabunud organisatsioonide juhtivad tegelased, et rahvusgruppide muresid, soove ja ettepanekuid esitada Mitmekultuurilisuse Nõuandva Kogu vastavatele Komiteedele. CCCM'i vahendus näib olevat vastuvõetav ja tervitatav moodus paremaks, otsesemaks ning kiiremaks kontaktiloomiseks vastavate valitsus-ringkondadega. Esitati seisukohavõtte ja ettepanekuid ukrainlaste, sakslaste, tsehhide, pakistaanide, hiinlaste, armeenlaste, venelaste, juutide, kreeklaste, sloveenide ning üldiste kodakondsuse, immigratsiooni, heategevate, ajaloo, kommunaal, inimõiguste ja mitmekultuuri organisatsioonide esindajate poolt.

Keskpäeva-eine külaliskõnelejaks oli CRTC Commissioner Roy Faibish, kelle ettekanne erilist märkimist leidis CCCM Meedia Komitee sektoris.

Pärastlõunal toimusid eelmisel päeval alustatud Komiteede koosolekud, kus algseid kokkuvõtteid tehti ennelõunal esitatud etnokultuuriliste organisatsioonide avalduste osas ning formuleeriti järgmisel päeval esitamisele tulevate raportide sisu ja sõnastust. Varem oli Meedia Komitee, mille koosseisu kuulub eestlaste esindajana CCCM'i liige Valve Andre ja koosolekust osa võtnud CBC abipresident Peter Meggs. Nüüd austas Komitee tööskoosolekut oma osavõtuga ning võttis korduvalt sõna Mitmekultuurilisuse minister Guay.

Laupäeva õhtupoolik võimaldas kaugelttulnud CCCM'i liikmetele tutvuda Vancouveri kauni üldpildi ning loodusliku iluga. Läbi sügavalt rohelise Stanley pargi sõidutati delegaadid Põhja-Vancouverisse, kus aset leidis bankett Plaza International'i ruumides.

MITMEKULTUURILISUSE MINISTRI KÕNE

Õhtu kõrgpunktiks kujunes Mitmekultuurilisuse ministri Joseph Guay kõne, millele lisandusid sõnavõtud CCCM'i Briti Kolumbia esimehe Horst Koehler'i, Kanada Senati juhi Raymond J. Perrault'i j.t. poolt.

Minister Joseph Guay oma kõnes rõhutas vastutust koos teiste valitsuse-kolleegidega edutada niisugust ühiskonda Kanadas, mis soodustaks kõikide inimlike püüdluste õitsengut — vabadust, õiglust ja isikuväärtust. Palju on veel vaja korda saata, et harmooniline ühiskond baseeruks kõikide Kanadas elavate inimeste vastastikusel respektil ja arusaamisel.

Kanada sügavate siseprobleemide ja kriiside lahendamiseks peame analüüsima oma hoiakut ja seisukohti, kasvama ja küpsema.

Meie töö mitmusliku Kanada ühiskonna edutamiseks on muutunud järjest tähtsamaks Kanada tuleviku osas.

Igal kanadlasel on võrdne õigus väljendada oma rahvuslikku kuuluvust ja pärimust. Olge uhked oma tagapõhjale, arendage oma identsust ja nii tehes andke oma panus Kanada tsiviliseeritud arengule!

Kui aktsepteerime oma mitmekultuurilisuse, siis kindlustame Kanada ühtsuse.

Kanada ühtsus on nagu ahel, mis on ainult nii tugev kui ta nõrgim lüli. Niipea kui üks grupp kannatab diskrimineerimise all, on kõik teised samas ohus.

Minister, kes ise on Manitoba prantslane, peatus veel pikemalt akuutse Quebeci ja Kanada-prantslaste keele- ja kultuuriprobleemide juures. Ta nimetas, et Quebec on test kultuuride pluralismile ja rõhutas vajadust jatkuvalt kaitsta kõikide vähemusrahvaste kultuurilisi taotlusi ja Kanada kultuuri-mosaiigi säilitamist.

Quebec näib sageli unustavat, et ülejäänud Kanada pole ainult „Les Anglais", vaid oluline osa Kanadast on see vitaalne kolmandik, kes ei kuulu kumbagi keelegruppi.

Kanada valitsuse mitmekultuurilisuse poliitika on sidunud end lubadusega aidata kõiki kultuuri-gruppe nende taotluste ja eesmärkide läbiviimisel.

Majandusliku abi näitena juhtis minister tähelepanu asjaolule, et valitsuse eri-oskonnad kulutavad sel aastal umbes 1,4 miljon dollarit etnilises ajakirjanduses kuulutamisele.

Uus Cultural Enrichment Program, välja arendatud CCCM rekommendatsiooni põhjal, võimaldab etnokultuurilistel gruppidel säilitada oma rahvuslikku pärimust keele säilitamise ja arendamise näol. Multicultural Directorate annab selleks majanduslikku abi nendele mitte-kasutaotlevatele organisatsioonidele, kes on otseselt seotud keele- ja kultuuriprogrammidega. Samuti suurendatakse toetust õpperaamatute kirjastamiseks.

Minister käsitas veel Mitmekultuuri Keskuste, festivalide, konverentside, laagrite ja kultuuride vahetuse probleeme.

Kokkuvõtlikult rõhutas minister, et kõikide kultuuride võrdsus on ühendatud Kanada alus. Iga kanadlane on ja peab tundma end meie riikliku elu osana.

Minister kinnitas oma veendunud pürgimust selle ideaali suunas, samaaegselt eeldades Mitmekultuurilisuse Nõuandva Kogu kaastööd ja jäägitut panust ühendatud Kanada hüvanguks.

Minister Guay sisukale ja inspireeritud kõnele järgnes huvitav eeskava, kus esinesid mitme rahvusgrupi muusikud, lauljad ja tantsijad.

Läbi West-Vancouveri, nägemaks tuledesäras laiuvat linna ja tumedaid veekogusid alamal maastiku-mustris jõuti kesköö1 tagasi peatuspaika.

TÖÖ JATKUB

Tööpinge ja -rohkuse illustreerimiseks võib vaid lisada, et päevatööst ei jatkunud tööprogrammi täitmiseks. Meedia-Komitee liikmed kogunesid pärast kesköö1 uuele töökoosolekule, et lõpetada oma esildisi. Samuti töötas sekretariaat päikesetõusuni.

Pühapäeva, 19. juuni hommikul kogunesid kõik delegaadid plenaaristungile, kus esitati Püsiv-Komiteede rapordid.

Erakorraliselt sai sõna Quebeci Huroni indiaanlaste Grand Chief Gros-Louis, kelle dramaatiline sõnavõtt kutsus esile liigutatud ning sügavalt kaasaelava reaktsiooni.

Lõpukõnes Nõukogu esimees senaator Peter Bosa väljendas tabavalt ja läbituntult paljusid neid mõtteid ja seisukohti, mida etnokultuurilised grupid tavalisti vaid omavahel arutavad ning mis harilikult ametlikkude esildiste veergudel käsitlemist ei leia. Kõnet kviteeriti tugevate poolehoiuavaldustega.

Konverentsi lõppedes võimaldus väikesel delegaatide grupil CCCM'i Vancouveri liikme Nicholas Zapantise kutsel külastada osaliselt veel lõpetamata St. George Kreeka õigeusu kirikut. Arhitektuuriliselt imposantne ehitus, mille sisedekoratsioonide puunikerdused on tehtud käsitsi Kreekas munkade poolt kloostrites ning toodud osade kaupa valmina Kanadasse, jättis koos parajasti toimuva vaimuliku teenistusega mõjuva mulje.

★

Kokkuvõtlikult võib julgesti kinnitada, et kui see vaimne valmisolek, töötahe, ind, usaldus ja usk Kanada ja mitmekultuurilisuse ühendatud jõudu ja tulevikku, mis avaldus Vancouveris toimunud CCCM üleriiklikul kokkutulekul, on vähimgi eeldus kordaminekuks, siis on kõikide kultuuride samavõrdsus tõepoolest ühendatud Kanada alus.

VALVE ANDRE

Eesti esindusüksus etnilises laagris „Harmony '77". Ees, äärmine vasakul, skautlaagri juht nskm. Martin Jõgi, paremalt teine gaidlaagri juht ja laagriarst ngdr. Reet Marley. Üldjuht skm. Leo Puurits puudub pildilt.

Rahvusgruppide laager avati

Möödunud nädalalõpul, 2. juulil, algas Kotkajärvel etniliste rahvusgruppide laager, millest võtavad osa peale eestlaste veel lätlased, leedulased, poolakad, ukrainlased ja grupp kanada gaide St. Catharines'ist. Viimased kinkisid laagri avatseremoonial Kotkajärvele Kanada lipu. Laagrist osavõtjate arv on 80 ja administratsioon on eestlaste kätes. Laagri üldjuht on skm. Leo Puurits, skautlaagri juht nskm. Martin Jõgi, gaidlaagri juht ngdr. Reet Marley, kes toimib ka laagriarstina. Eestlaste kontingendi juht on skj. Toomas Vanaselja, toitlustuse eest vastutab pr. Endla Komi kolme abilisega ja protestantide õpetajaks laagris on nskm. Andres Taul, kuna katoliiklaste eest on hoolitsemas poola vaimulik.

Avatseremooniat juhtis skm. Enn Kiilaspea lauldes mikrofonis Kanada hümni ja Eesti lipu lipuheiskamiseks. Laagri administratsiooni kuulub veel spordijuhina gdr. Anne Agur, vetelpäästjaina gaidjuhid Kati Kütti ja Ene Kirsipuu ja laagrilehe toimetajana lätlasest skautmaster Osuls.

Laupäevaõhtune avalõke toimus valgüspidu meenutava tseremoomooniaga, kus lätlaste juhtimisel toodi tuli tõrvikutega üle järve kanuudes, matkimaks vanu pioneeriaegu Kanadas. Õhtu humoorsematest lõkkenumbritest lavastas skj. Toomas Vanaselja. Pärast lõket oli peamajas korraldatud tants ja öösel katoliiklaste missa, kuna nskm. Taul peab protestantidele kolmapäeva öösel jumalateenistuse koos armulauaga.

Pühapäeval saabus laagrisse ka ltn. Arvi Tinits, kelle valve all on laagri julgeolek ja kes peab ka ettekandeid nooruse ja seaduse kohta ning tulirlvadest, kuna teatavasti kuulub ta kanada laskurmeeskonda ja on tunnustatud relvaspetsialist.

Järgmisel nädalalõpul toimub laagris etniliste skautjuhtide konverents, millest võtab osa suur arv ka kanada skautjuhte. Lõpulõke, mis toimub laupäeval, on vaba kõigile skaudisõpradele.. Siiani on olnud laagris suurepärane läbisaamine ning osavõtjad on teinud au laagri nimele — Harmony '77, ja kõikide külaliste varjamatu imetlus kuulub Kotkajärve kaunile loodusele. Ehkki kogu laagri käitumine ja distsipliin on olnud laitmatu, on jätnud poolakad ja ukrainlased parima mulje. Mitmekultuurilisuse poliitika alusel on laager saanud föderaalvalitsuselt $6100.00 toetuseks, mis tuleb tuluks ka Kotkajärvele.

K. H. REDMAN CONSTRUCTION
TUTVUSTAB

FOX RUN

Idülliline Gatineau Hills!

Eriline avamise soodustus!

TASUTA SÕIT 2-le FLORIDASSE

tingimusel, kui ostate krundi enne 15. augustit 1977. a.
Reis peab toimuma aasta jooksul, alates krundi ostupäevast.

Fox Run'ile iseloomustav:

- Rahu ja vaikus.
- Maastikuliselt erinevad 1—3 aakriised krundid.
- Laiad, looklevad meisterlikult ehitatud teed.
- Poed, koolid ja teised teenindused ainult jalutuskäigu kaugusel Wakefield'is.
- Tuntud suusamäed, ainult mõne minuti kaugusel.
- Krundid on suurepärase Gatineau pargi piiril, piiramata võimalused kauniks vabaaja veetmiseks.
- Peateed mööda ainult 20 miili Ottawast-Hullist.

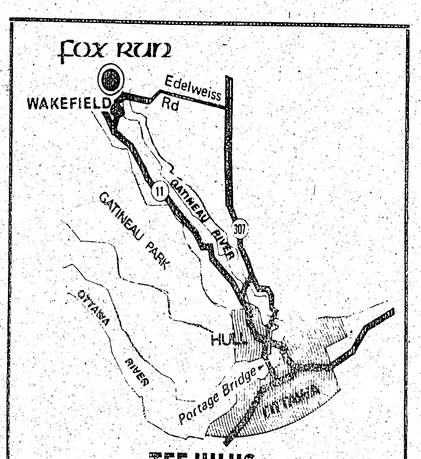

TEEJUHIS:

Sõita mööda maanteed No. 5 ja 11 Wakefield'i. Pöörata vasakule McLennon Assurance sildi juures küla põhja osas ja jälgida märkisid "Fox Run".

LÄHEMAKS INFORMATSIOONIKS HELISTADA:

Redman Construction Company Ltd.

Helistada „collect" (416) 491-5304
Toronto

Jakobi koguduse väljasõit

Tänavune Toronto E.E.L.K. Jakobi koguduse väljasõit toimub pühapäeval, 17. juulil Victoria Harbouri ligidale H. Tiitsoni suvilasse. Kuna koguduse õpetaja asendab praost O. Puhmi tema suvepuhkusel, siis algab kogunemine kell 1 päeval ning jumalateenistus toimub kell 2 p.l.

Teejuhis: Torontost kasutada maanteed nr. 400 ja maantee 400 pikendust kuni maantee 69/12. Pöörata vasakule (läände). Sõita maanteed 69/12 kuni teed 69 ja 12 lähevad lahku. Hoiduda siis jälle vasakule ning sõita maanteed nr. 12 kuni Wegner Beach Road'ini (Wegner Beach Road on teine tee paremale, pärast vasakpool teed asuvast Sunoco bensiinijaamast). Pöörata Wegner Beach Road'il paremale (itta) ning sõita kuni esimese risteeni; siis pöörata jälle paremale (lõuna, seitsmes suvila paremal teeäärel on Tiitsonide suvila.

Kui keegi on puksinud, siis helistada 534-3690 ja pr. Tiitson juhatab kohale!

Kui keegi vajab transporti, või kui kellegil on transporti pakkuda, siis palutakse helistada (416) 483-2478.

Teretulemast!

Maakondade asukohad killamängudeks selgitati

Nagu üldiselt teada toimuvad eeloleva aasta jaanipäeval eestlastest omanike suusakuurordis Devils Elbow's suuremad rahvamängud Killamängude nime all. Selleks on juba mitu koosolekut peetud ning sinne jooksul peavad maakondade esindajad nõu kuidas nad oma inimesi ja ideid selleks puhuks kõige otstarbekamalt saaksid rakendada. Samaaegselt on aj. korraldava toimkonna liikmed selgitanud võimalusi ühenduses koha ja ajaga. Ajaliselt jäävad pidustused 24./25. juuni nädalalõpule, s.o. jaanipäevale-võidupühale. Koha lõplikuks kindlaksmääramiseks käis osa aj. toimkonna liikmeid möödunud nädalal Devil's Elbows, kus võimalused leiti olevat suurepärased kogu umbes poole miili laiuse suusamäe all. Lepiti kokku, et laupäeval 10. septembril s.a. algusega kell 10 toimub seal suurem maakondade, organisatsioonide ja Trenti seminarist läbi käinud noorte nõupäev koos olukordadega tutvumise, demonstratsioonidega jne. Eesti Liit Kanadas on ka samme astunud kaugemate eestlaste jõu rakendamiscks ühiseks ettevõtteks.

Majandusklubi suvepäev 23. juulil

Eesti Majandusklubi Kanadas korraldab oma järjekordse Suvepäeva 23. juulil klubi liikme M. Mäeksi suvilas Eugenia järve kaldal, kogunemisega kl. 12 päeval. Osavõtma oodatakse liikmeid koos perekondade ja külalistega. Kavas on kl. 1 p. ühine eine, vaba aeg suplemiseks, saunaks ja paadisõiduks ühine lõuna ja tants. Registreerida palutakse hiljemalt 15. juuliks: H. Later, tel. 653-7815, E. Hopp, tel. 481-7628, H. Kasak, tel. 421-0202, E. Tigane, tel. 483-5931, I. Martens, tel. 862-0670. (ainult õhtuti).

Esmaspäeval, 12. sept. on ette nähtud külaskäik Molsoni õllетehasesse, 640 Fleet Str. W. kogunemisega kl. 7.30 õ. Registreerimine hiljemalt 2. septembriks ülaltoodud telefonidel.

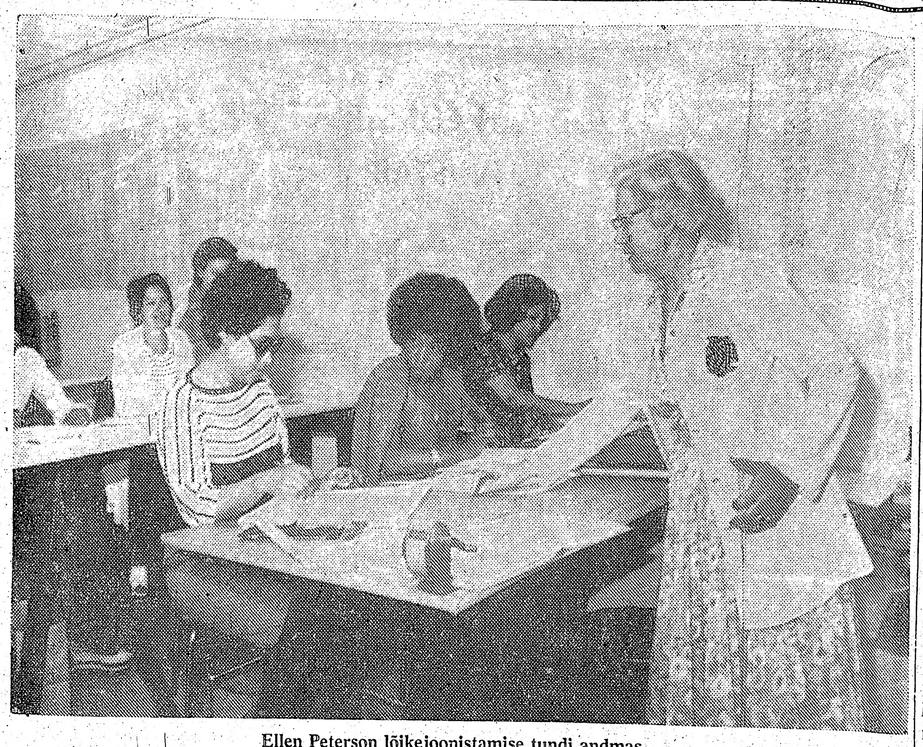

Ellen Peterson lõikejoonistamise tundi andmas.

HOOLAS TÖÖ EDUTAB

Külastus Ellen Peterson'i uude moekooli

Varajane allmaarong viib Lääne-Torontost põhja-Finchini — koos ümberistumisega 40-ne minutiga. Seda kogesin kui läksin külastama äsja uutesse ruumidesse kolinud, moelooja Ellen Peterson'i kooli.

Puhtus on tänavatel märgatavalt parem kui all-linnas. „Town & Countrye Square" tõstuk viib meid teisele korrusele, ühe naise sinisesse unistuste riiki. Sinised on kardinad, sinilillelise kleidiga on rõõmsailmeline omanik.

Ruumid on uhiuued ja mõeldud kontori ruumideks, aga omanikud, pr. & hr. Peterson'id on siin kooli klassid ilusti sisse seadnud. Klassiruume on kaks ja proovimise tuba, mis täidab ka vastuvõtu salongi aset, kuna siin ripuvad varajasemad moeloomingud ja kuulus õhtukleit „Diana", mis on firma märgi aluseks. Peeglid on loomulikult liikuvad, nii et õpilane näib end igast kandist, mis on õppimise juures eriti oluline.

Esimene ruum on mõeldud lõigete joonestamiseks vastavate abinõudega, õppevahenditega ja mitmesuguste põhilõiketega seintel. Teine ruum on praktilise töö tegemiseks õmblusmasinatega laual. Mu kritiseeriv mõte ütleb, et parema resultaadi saab õpilane kui õmblusmasina plaat oleks laua tasemel. Aga ehk see oli veel tegemata.

Istume ja algame keskustele. „Kui kaua kestab õppeaeg teie koolis ja mitmesse ossa on jagatud õppekava?"

„Ajaliselt on raske ütelda, kuna see oleneb õpilase andekusest. Näiteks võib andekas õpilane, kes saab kodus 40—50 nädalatundi töötada, $2000 eest kõik oskused kahe aastaga omada. Õppekava on jagatud õmblemise ja moeloomise alal 6-eks kursuseks. Iga kursus on kord nädalas, kestab 12 nädalat ja maksab $185. Paljud õpivad nii palju, et oskavad vaid oma perekonnale õmmelda. Kes soovib aga õmblemist omale elukutseks võtta, või karjääri äri näol, lõikejoonestajana, moeloojana jne. tegutsema hakata, see peab põhjalikult õppima. Möödunud aastal olid mul kaks esimest lõpetajat, kes mõlemad on kohtadel. Üks nendest, Rene Graefner, on mu oma koolis moe ja lõikeõpetaja".

„Kuidas sattusite ise õmblemise alale?"

— „Oo, see on pikk lugu. Mu ema oli Tallinnas Metuusala rätsepa kursused lõpetanud ja omas Pärnus ateljee. Minu lemmikalad koolis olid matemaatika ja füüsika. Unistasin kord nende õpetaja olla, kuid sõda tõmbas sellest kavast kriipsu läbi. Sõjakeerise möödudes hakkasin Stuttkartis emaga Roos õmblema ja koolis õppima. Oma moejoonestaja kutse sain Saksamaal. Mitmetest moenäituste esimestest auhindadest — näete need on siin — tiivustatud, lasin fantaasial lennata ja tegin ooperiisse kostüüme. Sakslased ristisid mu „Saksamaa Dior'iks". Olin just samasse instituuti koha saanud, kus ise lõpetasin, kui perekond otsustas Kanadasse ümberasuda.

Siia tulles omasin 7 a. praktika omal alal ja algasin kuuendat korda oma elu otsast peale! Kõige pealt tuli ületada inglise keele raskus. Tahtsin oma lõiked paberile panna, kuid kust võtta oskussõnu, neid ju üheski sõnastikus pole! Ei midagi muud kui läksin Torontos Seneca lõikejoonestamise kursusele, maksin $150 ja võtsin läbi valmislõigete muutmise, mis mulle praktiliselt mingit tarkust juurde ei annud, aga ma sain oskussõnad ja elasin siinsesse moemaailma sisse.

Avasin järgmisel aastal oma kulu ja kirjadega küll kooli aga see oli vast probleemide algus, mis sisaldas loa, ruumide küsimuse naabrite kaebused jne."

Lehitseme koos lõikeraamatuid, moenäituste kaustikuid ja ma veendun, et see on raske „European training" — nagu siin suvatsetakse öelda — kutsealaline töö oma põhjalikkusega, mis hõlmab ka laste ja meeste riietuse. Selgub ka, et õpilaste vanuses mingit määra pole ja lõikejoonestamise mõõdustik on sentimeetrites, mis ei valmista õpilastele mingit raskust ja annab parema täpsuse.

Märkan, et näidete, töövõtete ja mudelite juures on tarvitatud loomulikke kiudaineid nagu puuvilla, linast, villa ja siidi ning esitan küsimuse:

„Kuidas suhtute õppematerjalide valikul kunstlikkude kuidainete toodetesse?"

„Eks nad mittekortsumise suhtes ole head, aga nad ei lase end töödelda. Jään truuks loomulikkudele kiudainete materjalidele, mis lasevad demonstreerida töövõtteid, ei tõrgu, vaid alistuvad kuulekalt trükrauale".

„Kas tulevikus on kooli kavas ka midagi uut?"

Ja muidugi, näe oleks unustanud. Meie avame sügisel rätsepate osakonna ka meeskursuslastele sest on olnud selliseid järelpärimisi. Paljud rätsepad soovivad endid ka värskendada. See kursus on ettenähtud kahes osas. Õpilane algab kohe oma mõõtude järgi lõikeid joonestama nii kui õmblusosakonnaski. Meestele annab lõikejoonestust minu abikaasa ja seega on meil 3 õpetajat tegevuses".

Tassi kohvi juures meenutan „The Mirrar'i" moenäituse kirjeldust ja fotosid ning küsin kas see andis töötavale omanikule rahuldust.

„Ja. Iga õppeaasta lõpul on meil moenäitus, millest kõik õpilased osa võtavad. Iga ese tõstab esile kandja ilu. Ma naudin seda, et on täitunud mu elu unistus olla õpetaja looval alal ja see läks korda veel isegi paar aastat varem."

Lahkume koleegidena, jätan vaatlemiseks oma paar lõigete joonestamise raamatut, mis sisaldavad Stokholmi moeloomingut.

Eha Toomberg

Saadaval —

pagarisaadused ja delikatessid, soome kardemonisai, sepik ja rukkileib.

Maitsvad tordid ja muud kohapeal küpsetatud euroopamaitselised pagarisaadused.

Spetsiaal tordid ja sünnipäeva kringlid tellimise peale.

Euroopa delikatessid, konservid, juustud, suitsusingid, suitsuribid ja soolaheeringad. Suitsukalkunid tellimise peale.

HILLSIDE BAKERY

SOOME PAGAR.

2851 LAWRENCE AVE., E. (Brimley). — Tel. 261-2238

Ühispanga toetus suurlaagrist osavõtjaile

Vastavalt Toronto Eesti Ühispanga juhatuse otsusele maksab pank igale alla 17 a. vanale eesti noorele, kellel on Ühispangas arve ja kes võtab osa juulikuus toimuvast skautlike noorte Suurlaagrist, $10.— osatähtede arvele. Need, kelle pangas arvet ei ole, avatakse vastavalt sooviavaldusele arve, kusjuures pank kannab $10.— osatähtede arvele.

Selle $10.— suuruse osamaksu saamiseks tuleb esitada vastav tõend, mille annab noortele välja laagri juhatus.

Teoseid Eestist, eestlastest ja baltlastest

Raamatud, mis huvitavad laialdasemat lugejaskond,a kirjeldatakse ja pakutakse müüa ajalehtedes ning ajakirjades. Raamatute kohta aga, millistest on vaid huvitatud üksikud spetsialistid, see levitamise moodus pole tavaline, kuna spetsiaal-raamatute kirjastajatel ja väljaandjatel on olemas oma järjekindel tellijas- resp. lugejaskond. Kuna ka Lääne-Saksamaal ilmuvad jooksvalt vähetuntud eriteosed Eestist, eestlastest ja baltlastest, millest nii mõnigi meie lehe lugeja on huvitatud, informeerime oma lugejaid mõningatest viimasel ajal ilmunud trükistest:

1. Oleg Rosvalev, München 90, Martin-Luther-Str. 24/VII. — Siit antakse juba aastate viisi välja raamatute sari muistsest Eestist pealkirjaga „Hefte zur Landeskunde Estlands". Seni on ilmunud seitse teost: 1. Das Dorpater Land 1624/27; hind 30 DM. 2. Das Pernauer Land 1924; hind 15 DM. 3. Die Revision Livlands 1601, Estnisches Siedlungsgebiet; hind 25 DM. 4. Die Revision Livlands 1638, Estnisches Siedlungsgebiet; hind 40 DM. 5. Polnische Akten I, 1582—1591 (Tartu staarost; poola keeles); hind 40 DM. 6. Polnische Akten IV 1583—1590 (staarostid Viljandi ja Tarvastu; poola keeles); hind 30 DM. 7. Polnische Akten II, 1582—1592 (Tartu ja Liivimaa staarostid; poola ja ladina keeles); hind 30 DM. — Eriti viimast kolm teost sisaldavad hulk eesti asulate ja perekondade nimesid, kust mõnigi kaasmaalane võib näha, et tema liignimi juba tol ajal tuttav oli. Mõned nimed on kirjutatud saksa-, poola- ehk ladinakeelselt hääletatuna. Nii esinevad seal asulas: Techelfer (Tähtvere), Rappin (Räpina), Ratshof (Raadi mõis), Arokula, Wastikila jne. Perekonnanimedest on loetletud näiteks: Niklus Piep, Hans Kok, Tare Tinie, Tali Jurgy, Aein, Weski Tocz, Laur, Puki Pap, Tinu Janipoik, Andris Hecapoik, Kangur Terwe jne.

8. Verlag Harro v. Hirscheydt, Hannover 81, Wichmannstrasse 20.—

Ka see kirjastaja reprodutseerib vanu raamatuid muistsest Eestist ja Lätist; muuseas ka muistseid lauluraamatuid, muinasjutte jne. Asjast huvitatud võivad endale saata lasta tasuta nimekirja (Bücherverzeichnis 1976/77), kus ära märgitud üle saja raamatu. See kirjastus-raamatuäri omab ka suurema antikvariaadi eestikeelsetest raamatutest. Lugejad, kes on huvitatud mõnest vanemast eriteosest Eesti üle, pöördugu esmajoones ülalmainitud kirjastaja poole, kes pärit Eestist.

3. Prof. Joseph Ehret, Basel/Schweiz (Helveetsia), Oetlingerstr. 8: „Die vergessenen Balten"; hind 5 DM. — Prof Ehret annab omal kulul välja broshüüre Baltikumist. Viimane (ülalmainitud) on väljaantud Helsingi konverentsi puhul, andes lühikese ülevaate eriti neile, kel balti maadest ja rahvastest puudub ülevaade. See ladusas keeles kirjutatud teos sobib eriti saksakeelt valdavate tuttavatele kingituseks. Tellida otse väljaandjalt.

4. Ilmar Tammelo: Zur Philosophie des Überlebens; Verlag Karl Alber, Freiburg i. Br. — Selle puht juriidilis-filosoofilise teose autor on meie nüüdisaja tuntuim rahvusvaheline õigusteadlane, sündinud 1917 a. Tema eriala on õigusteaduse filosoofia. Professorina on ta sellel alal loenguid pidanud mitmete riikide ülikoolides, alates 1973 a. õpetab ta Salzburgi ülikoolis. Austrias. Ülalnenditud teosele on omistatud mitmetes juristide ajakirjades suurt tähelepanu, kusjuures iga kord on juurdelisatud, et autor on sündinud eestlane. Tellida saab seda raamatut igast raamatukauplusest ehk otse ära märgitud kirjastusest.

E. Bergmann
(„Eesti Rada")

USA kiri

UUE PÕLVKONNAGA SUURPIDUSTUSIL

Miks New Yorgi osariigis jäi 14. juuni — Balti küüditamiste proklamatsioon ära

Kesksuve kogunemised Võidupüha ja Jaanipäeva märkimisega kujunesid USA idaranniku eestlasile suuremaiks Long Islandil noorte suvekodu maa-alal ja Lakewoodi seltsimaja juures. Pidustusi korraldati nädalalise vahega, nii et need teineteist ei seganud. Peale selle toimusid kogunemised veel Connecticuti, Floriida, Seabrookri, Baltimore Albany ümbruse ja teiste rahvuskoondiste piirkondades, tuues ühtekokku ligemale kakstuhat rahvuskaaslast pidutsema.

Tänavune jõulisem ja sisukam neist kujunes Long Islandil, kuhu kogunes ka rekordarv osavõtjaid. Päämeid müüdi 400 ja ligemale sajapealiseks võis arvestada tegelasi, peamiselt nooruse näol. Seal oli peakõnelejaks värskete, sütitavate ja patriootiliste mõtetega noor, 18-aastane poliitiliste teaduste üliõpilane Martin Suuberg, kolmanda põlve rahvuslik töötegija. Mängis noorte ENOLI orkester K. Linnase juhatusel, esinesid kohalikud rahvatantsijad ja meeleolumuusikaks rakendus eesti noorte uus ansambel LA PUNT, saades kõigi kiituse osaliseks. Pimeduse tulekul hakkas pisut vihma tibama, vanad olid veel kahevahel — et kas ja millal saab süüdata võiduja jaanitule või tuleb ära sisse, s.t. peahoonesse kolida, kui noored süütasid omaalgatuslikult lõkke, mis peatselt suureks ja leegitsevaks paisus. See tõmbas rahva oma ümber ja ka sadu lakkas. Publik oli meeldivalt üllatunud ka noorte suvekodus vahepeal sooritatud ümber- ja juurdeehitustest. Samas meeleolus oli muide jalutanud seal äsja ka kohaliku tervishoiuameti inspektor kui ta tutvus uue köögi, söögisaali, tualettruumide, sauna ja muuga. Noorte suvekodu algab koheselt peale ja selle lõpul kogu see noortevägi viiakse eribussiga Lakewoodi, kus nad võtavad osa 23. Eesti Mängudest USA-s. Spordiliit kinkis neile ühtlased spordisärgid E. Mängude embleemiga — kus Kalevipoeg on kivi heitmas. Samad noored esinevad Lakewoodis rahvatantsijatena ja nende emad on palavlikult tööl, et poistele ja tüdrukutele rahvariideid valmistada.

Lakewoodi kogunes ligemale 400 inimest. Peakõnelejaks oli siin ERK esimees I. Pleer, kes puudutas president K. Pätsi kolme kirja ja Võidupüha mõtet. Ta ütles ka seda, et kodumaa eestlased püüavad edasi, peame hoidma kokku ja vältima üksteise mustamist. F. Rikka rahvatantsijad ja end. sõjameeste laulugrupp andis kunstilise kava.

LEEDULASED MÄLESTASID EESTLASI

Mai ja juuni kuudele langes New Yorgi piirkonnas üritusi tihedamalt. Kas sellest või muudest põhjustest ilmnes kohatine publiku hõredus. Eriti piinlikuks kujunes metropolitan-ala jaoks igal aastal leedulaste eestvõttel korraldatav Balti ühisüritus 1940. a. j.t. küüditatud eestlaste, lätlaste ja leedulaste mälestamiseks, seda just eestlaste seisukohalt. Queensi linnaosas Medow Corona pargis oli kõrge risti juurde paigutatud küüditatute mälestamiseks pärg. Kohal oli ligemale 2-sada inimest, neist enamiku moodustasid leedu organisatsioonide liikmed, lätlasi oli paarikümne ümber, samavõrra ameeriklasi — kellede hulgas olid ka N.Y. osariigi kaks parlamendiliiget ja New Yorgi linnapea kandidaat. Risti juures lehvisid Läti ja Leedu lipud, Eesti lipp puudus ja silm seletas ainult kolme (!) eestlast, eesotsas II Maailmasõja ohvitserist veterani Elmar Lipping'uga. Puudusid eesti kesksete organisatsioonide esindajad, kõnelemata kohaliku eesti seltsi esindajaist j.t. kuigi neile see üritus oli teada. Paratamatult tekkis mulje kahjustavast hoolimatusest.

Nende paari-kolme eestlase, grupi leedu noormeeste ja helilindi abiga saadi kuidagi Eesti hümn teistele lisada. Avasõna oli Leedu konsulilt New Yorgis A. Simutiselt. Osariigi parlamendiliikmete M. Knorri ja P. C. Mitro sõnavõttudest ilmnes, et nad olid mai kuul esitanud N. Y. osariigi kubernerile proklamatsiooni kava, mille kohaselt 14. juuni tulnuks kuulutada osariigis Balti päevaks, et sel teel tuua avalikkuse ette venelastelt sooritatud kuritegusid Eestis, Lätis ja Leedus. Kuberneri kantselei aga teatanud, et State-Department ei pea soovitavaks deklaratsiooni-proklamatsiooni avaldamist. Eriti soojasõnaline oli linnapeaks kandireeriva B. Farberi sõnavõtt. Ta ütles, et on aidanud palju ungarlasi, kes põgenesid ära kommunismi eest, rajada oma elu USA-s. 1940. a. suvel lugedes N. Y. ajalehtedest kuidas Stalin surmas kolm õitsvat Balti vabariiki, kinnitas kõneleja veendumust antikommunistina. Kõneleja lisas, et ta üritab saada New Yorgi linnapeaks. — See on tähtis koht, ent siiski lokaalne. Rahvusvaheliselt on oluline kes valitseb Tallinnas, Riias ja Vilniuses. Ameerika rahvas võib rahulik olla üksnes siis, kui seal valitsevad võõrast okupatsioonist vabastatud eestlased, lätlased ja leedulased vabade valimiste teel.

Teine piinlikult vähese osavõtuga oli Eesti Majas korraldatud noortekoori ESTO-ATLANTIS aastakontsert. Iga laulja kohta tuli vaevalt kolm kuulajat, täites väikesest saalist vaid poole. Koor ei ole küll mitte ka ise nii arvukas kui vahetult oma asutamise järele aga selles on tehtud hoolsat tööd ja noorte häälte läbi pakuti läbinisti rahvuslikku kava. Juhatas mag. Maaja Roos-Duesberg temale omase temperamendiga. Naisja meeskoori esindajad tervitasid.

UUS DIRIGENT VÕTTIS MEESKOORI JUHTIMISE ÜLE

Kohalik eesti meeskoor läks suvepuhkusele pärast ühte oma tormilisemat aastat, kus peale tavalise rutiinitöö vahetati mitmel korral esimehi, vahetati koorijuhti, võeti okup. kodumaalt vastu helilooja Gustav Ernesaks, satuti avalikkuse kriitikasse, asuti ise arutama poliitilisi probleeme kodumaaga suhtlemisel, jne. Koor valis nüüd tagasi esimeheks eelmisel hooajal olnud Oodu Koerni. Tema kannul oli vahepeal esimeheks valitud Leo Meigo. Kuuldus hääli, et valimistel ei olnud kõik õiguslikud ja et tasavägine tulemus tuleks tühistada uuteks valimisteks, — mis kõneleb omamoodi pinevusest ja meeleoludest. Nende sündmuste eel ühel koosolekul juhatusliige dr. E. Rubel tõstis üles soovi, et võetaks seisukoht okup. kodumaad külastamiste suhtes, seda viies kooskõlla meil avalikult kinnitatud deklaratsioonide ja otsustega. Kuna mainitud meeskoor oli eelnevalt sattunud keerisesse okup. kodumaalt tulnud vastuvõtmisega ja mitte siit sinna külastamistega, siis jäi väljaspoole kõigest arusaamatu mulje. Hiljem selgus põhjus — et ühe suurema ja esinduslikuma koori esimees seletas avalikult oma kavatsusest külastada okup. kodumaad sellel suvel, olles ikkagi samalajal edasi esimeheks selles organisatsioonis. Elukoha muutuse tõttu lahkunud koorijuhi Maaja Roosi asemel valiti uueks senine abijuht Eerik Veski.

TUNTUD VAIMULIK TULEB OKUP. EESTIST

Pärast esimese suurtuusa külastamist siin, mille lainetus juba mõneti vaibumas, oodatakse juuli keskel USA eestlastele külla okup. kodumaalt tulevat vaimulikku, ülempreestrit Koklat. Viimane oli Eesti vabaduse päevil Laatre-Antsla piirkonna ap. õigeusu vaimulikuks, kust asus hiljem Tartu Uspenski kog. juurde ja oli laiemalt tuntud. Ta peaks olema üsna kõrges eas. Juba mõnda aega käib USA idaranniku eestlaste mõnedes keskustes ülempreester Kokla vastuvõtmiseks, teenistuste organiseerimiseks ja muuks ettevalmistustöö. Mõned kaasmaalased teavad kinnitada, et ka see vaimulik kuuluvat välismaal asuvate eestlastega suhtlemist arendava organisatsiooni koosseisu...

Must nädal Washingtonis

Möödunud nädal oli mustemaks nädalaks kõikidele kommunismivastastele elementidele USA-s. President J. Carter teatas, et USA algab Puna-Hiinaga läbirääkimisi, et anda täielik tunnustus Pekingi kommunistlikule rezhiimile ja seada kahe maa vahel jalule täielikud diplomaatilised vahekorrad. Ta ütles, et USA katkestab oma sõjalised vahekõrrad Taiwani rahvusliku parempoolse valitsusega Formoosal. Taiwani välisminister andis pressikonverentsi, kus märkis, et president J. Carteri Hiina kommunistliku rezhiimi tunnustamine on äärmiselt ohtlik. Washington müüb sellega petlikul ja äraandlikul viisil maha läätsa leeme eest oma ustavama liitlase Taiwani parempoolse valitsuse kommunistlikele terroristidele. Samas märgiti, et J. Carteri inimõiguse kampaania on vaid sildiks, mille abil hävitatakse tänapäeva kõik kommunismivastased parempoolsed riigid.

Samal ajal teatas president J. Carter, et ta otsustas lõpetada USA moodsate mitmeid miljardeid dollareid nõudva B-1 superpommitajate ehitamise. Iga selline lennuk läinuks maksma ca $100—150 miljonit. Selle lennuki valmistamise eeltööd on maksnud sadasid miljoneid. Selle tõttu jäävad tööta kümned tuhanded sõjatööstuse töölised. J. Carter rikub sellega oma valimislubadusi ja jõudude tasakaalu.

USA välissekretär C. Vance avaldas järjekordse Adolf Hitleri ja J. Stalini laadilise ähvarduse Lõuna-Aafrika parempoolse kahe rassi poliitika vastu. Ta ütles, et Lõuna-Aafrika valitsusel tuleb viibimata täita USA valitsuse ultimatiivset diktaati ja korraldada oma riigikord nii ümber, et kõik riiklikud organid valitakse põhimõttel, et igal ühel on üks võrdne hääl.

Ei olnud süüdistust varguses

Ajakirjanduses räägitakse, et RCMP peainspektor D. Gobb, Quebeci provintsi inspektor J. Coutellier ja Montreali linna politseiinspektor G. Gormier soovitasid sissemurdmise ja varguse pahempoolse uudiste agentuuri Free Presse kontorisse. Kohtunik R. Vincent avaldas nüüd kohtu motiivid ja märkis, et neid ei ole kunagi süüdistatud sissemurdmises ja varguses. Vaid nende vastu on tõstetud süüdistus selles, et toimetasid ühiskonna huvides ilma kohtuniku loata läbiotsimistoimingu.

Liitunud rahvad hakkavad toetama terroriste

Ühendatud rahvaste organisatsioonis mõistsid USA, Briti, Prantsusmaa jt. lääneriigid teravalt hukka Rodeesia vägede operatsioonid Mosambiiki territooriumil kommunistlike terroristide hävitamiseks. Ettevalmistamisel on resolutsioon, millega antakse kommunistlikele terroristidele Mosambiikis kõike sõjalist ja majanduslikku abi. Seega on LRO muutunud suureks terroriorganisatsioonide toetajaks.

Pakid Balti riikidesse ja Venemaale

Meie saadame riide- ja jalanõudepakke kuni 19¾ naela netto. Kõik on täielikult kindlustatud. Suur valik kaupu meie äris.

Äri lahtioleku ajad: esmaspäevast—reedeni kl. 9 hom.—kl. 7 õhtul. Laupäeval kl. 9 hom.—kl. 5 p.l. KESKNÄDALATEL suletud.

BALTIC EXPORTING CO.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N5 — Tel. 531-3098

TIIBKLAVERID — PIANIINOD

Petrof, Bluthner, Forster, j.t.

Uued ja renoveeritud.

Kitarrid, akordionid ja teised MUUSIKARIISTAD

Parandus. Üürimine.

REMENY

house of music Ltd.

553 Queen St. W., Toronto 133, Ont.

Tel. 363-1966

ARMAST

HEINO TOHVER'IT

mälestavad kurbuses

DOLLY PELOVAS abikaasaga
MAGNUS TALVING abikaasaga
SILVJAN TOROP abikaasaga

ARMAST

EDUARD AUN'A

mälestab

S. VEIDENBAUM

Armast

confr!

IVAR KEDDIS'T

sünd. 9. aprillil 1930 Tartus
surn. 11. juunil 1977 Vancouveris

mälestab leinas

Korporatsioon ROTALIA

Armast

ksv!

IVAR KEDDIS'T

sünd. 9. aprillil 1930 Tartus
surn. 11. juunil 1977 Vancouveris

mälestab leinas

EESTI KORPORATSIOONIDE LIIT

Mälestame leinas

EDUARD AUN'A

VAIKE ja LEO KANGUR

Oma armast

EDUARD AUN'A

mäletavad

STELLA ja ANTS KERSON

Armast onupoega

MART MEIUSI'T

mälestavad kurbuses

ALIDE MARTIN abikaasaga Kanadas
MAGNUS MEIUSI perekonnaga Eestis

Suurim tänu kõikidele, kes minu armsa abikaasa

ANNA TÜRK'I

kirstupanekust ja viimsele puhkepaigale saatmisest osa võtsid. Teda rohkete lillede ja leinakuulutustega mälestasid ja abikaasale kaastunnet avaldasid. Südamlik tänu preester E. Lepik'ule lohutavate sõnade ja abi eest.

Leinaja TOOMAS TÜRK

KORTERID

Üürile anda EESTI KODUS korter

2. MAGAMISTOAGA

Helistada hommikul kl. 7—10.

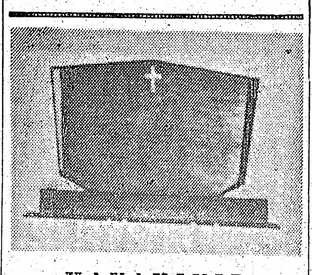

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147, õhtuti 447-1206
NIGUL VIRRO

Kallist venna- ja onunaist

FRIEDA JAAKSON'I

sünd. Leinat

surnud 12. juunil 1977 Sydneys

mälestava sügavas kurbuses

HELLA MÄGI
REIN MÄGI abikaasaga
TÕNU MÄGI
MARJE DIXON perekonnaga

Lugupeetud endist õpetajat

LEO SUITS'U

mälestab

TORONTO EESTI SELTSI TÄIENDUSKOOL

Igavikku kadunud lugupeetud kaasvõitlejat ja armast sõpra

LEO SUITS'U

mälestavad kurbuses

JÜRI KAHAR perekonnaga
TÕNU SUIGU perekonnaga
PEETER LIIMA perekonnaga
VOLDEMAR LIIMA abikaasaga

KIRIKLIKKE TEATEID

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8
telefon 483-4103

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 10. juulil kell 11 hommikul.

ÕPETAJA KÕNETUNNID neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

JUULIKUUL, koguduse õpetaja puhkusel olles, asendab teda õp. Tõnis Nõmmik, tel. 483-2478.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave, Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478

Pühapäeval, 17. juulil VÄLJASÕIT ja VÄLIJUMALATEENISTUS pr. H. Tiitsoni suvilas. Jumalateenistus kell 2 p.l., laululehed. Teejuhis äratoodud viimases koguduse ringkirjas ja ajalehtedes.

Õpetaja kõnetunnid teisipäeviti 6—7.30 õ. kodus, muul ajal vastavalt kokkuleppele.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto.
Tel.: 698-7977 või 766-7853
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough.

JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 10. juulil kell 5 p.l.

Teine juulikuu JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 24. juulil kell 5 p.l.

Õpetaja on puhkusel juulikuu teisel poolel ja augustikuu esimesel poolel, kuid on vajaduse korral kättesaadav koguduse esimehe hr. E. Lepiku kaudu tel. 284-4191.

Õpetaja kõnetunnid on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid.
10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391
Ch. Kipper — organist

„VABADUSE KUULUTUS"
RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL
kl. 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Kolmapäeval, 6. juulil kell 7.30 õ. „KOLMAPÄEVANE KIITUS". Külalised Rootsist.

Pühapäeval, 10. juulil kell 11 hommikul VABAKOGUDUSTE SURNUAIA PÜHA York kalmistul, sega- ja pasunakoor.

Kell 6 õ. Vello ja Ingalill Vaim Rootsist.

Kolmapäeval, 13. juulil kell 7.30 õ. „KOLMAPÄEVANE KIITUS" K. Raid tshello. E. Medri klaver.

Eesti arst valvekorras

9. ja 10. juulil
Dr. M. Leesment 487-6834
16. ja 17. juulil
Dr. A. Peters 766-7611
23. ja 24. juulil
Dr. Sauks 461-0912
30. ja 31. juulil
Dr. R. Vanaselja 921-7777
31. juulil ja 1. augustil
Dr. A. Mae 493-7231

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1912
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

Andres Olvet, LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
Bigelow, Hendy & Shirer
789 Don Mills, Rd.
Tel. 429-3110, kodus 699-2395

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepäärl
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251
PRILLID
parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.
KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

VEOD

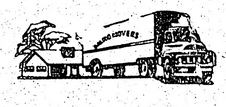

Veod Metro piirides
BALTIC MOVERS
30 Dewson St., Toronto. 534-1403

SUUR VEOK KOLIMISEKS
J. KRULL
Tel. 493-1485, helistada õhtul.

MÜÜGID

Müüa
krunt
Jõekäärul. Helistada tel. 481-4587

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
4812 Yonge Str.
(Sheppardi lähedal)
Willowdale
221-1159

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002
(lõunapool Eglintoni)

Müügil mitmesuguseid

★ EHTEASJU,
★ Skandinaavia KINKEESEMEID,
★ HELIPLAATE,
★ RAAMATUID j.m.

„MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave., Toronto, Ont.
M4K 2R6
(Eesti Majas). Tel. 466-0951

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO
POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES: 376 College St., 319 Danforth Ave., 767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
Balint Book Store ..... 246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talitus ..... 858 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen ..... 141 Danforth Ave.
Taara Saun ..... 26 Ladysmith Ave.
THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 S. Algoma St.
SUDBURY
Wolfe's Bookstore ..... 133—135 Durham St. E.

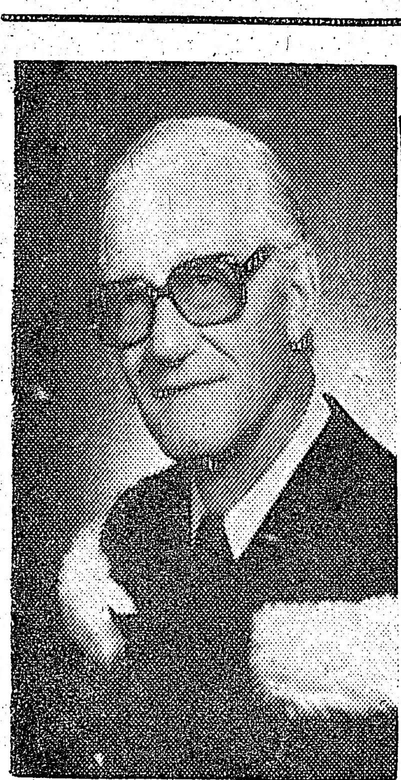

ANTS SOOTS
lõpetas kevadel Toronto Ülikooli Bachelor of Arts kraadiga, peaainetega hispaania ja saksa keel. A. Soots on sündinud Eestis aastal 1916 ja on Tartus lõpetanud õigusteaduskonna 1942. aastal. Kavatseb õpinguid jatkata hispaania keele alal.

Leo Gustav Suits

IN MEMORIAM

Jaanikuu 22-sel sulgus ühe tubli eesti mehe maine eluring. Oma tagasihoidlikkuse tõttu ei tuntud teda meie hulgas, seda enam aga sõprade ja tuttavate kitsamas ringis.

Leo Suits sündis Moskvas ajal mil vene riigis toimus ajalooline pööre. Väikelapsena toodi ta vanemate opteerumisel vabasse Eestisse. Valga linna esimene algkool ja Petseri reaalhumanitaargümnaasium olid tema üldhariduse allikaiks. Viimase lõpetamise järele immatrikuleerus Tartu Ülikooli õigus-majandusteaduskonda. Tundes aga eneses kutsumust noorsoo kasvatuseks õppis Tallinna Pedagoogiumis, omandades algkooli õpetaja kutse. Täiendas end veel võimlemise alal Soomes ja tegutses selle ala õpetajana Petseri gümnaasiumis. Suur põgenemine kodumaalt kandis ta koos abikaasa ja esipojaga Rootsi kust 1951. aastal saabus Kanadasse. Tegeles siin alul puusepana ja ehitusettevõtjana. Hiljem ametnikuna Can. Imperial Bank of Commerce'is kuni haigestumiseni. Töö kõrval õppis Toronto Ülikoolis pangandust mille lõpetamiseni jäid sooritada veel üksikud eksamid.

Kadunu märkimisväärseks tegevusalaks oli noorsoo kasvatus ja skautlus. Toronto eesti algkooli õpetajana ta andis oma panuse eesti laste kasvatamisel. Juba kümneaastase noorukina ühines kodumaal Noorkotkaste liikumisega. Kanadasse saabunud liitus kohe siinse skautliku organisatsiooniga, kuuludes vanaskautide perre. Skaudi deviis — alati valmis — oli temale nagu pühaks kohuseks. Kunagi ei keeldunud ta omast abist kus seda vaja oli. Kotkajärvel ei olla ühtegi ehitust kus Leo poleks rakendanud oma tööjõudu. Tema tegevust skautluse alal on vääristatud Tammelehe II järgu teenetemärgiga. Kuivõrd kiindunud ta oli skautlusse näitab seegi et ta sooviks oli maetud saada skaudi vormis. Sama abivalmidust ja vennalikkust jätkus tal ka Korp. Frat. Tartuensise peres kuhu kuulus akadeemiliselt.

Kadunu tundis suurt huvi igasuguse kunsti, eriti aga fotokunsti vastu. Üldse tema olemuses valitses ülekaalukalt ilumeel, mida ta oskas avaldada nii sõnas kui kirjas. Ta nägi ilusat seal kus teistel selleks polnud silma ja temas puudus mahategev kriitika. Kahtlematult oli sellele rajatud ka tema ülimalt harmooniline abielu.

Jätnud maha leinajatena armsa abikaasa, advokaadist poja koos perekonnaga, õe kaugel kodumaal ja arvukalt kaasvellesid, sõpru ja tuttavaid, jääb temast kõigile mälestus kustumatuna.

EvS

ERAKORRALINE

KOLIMISMÜÜK

FINN FURS kolib peale 17-aastase äri tegevuse järele, 191 Eglinton Ave. East, asuvasse ärisse — FURS BY FINN. Kuna meie ei saa viia üle kogu oma ladu, siis müüme WILLOWDALE'i äri lao POOLE hinnaga koha peal ära.

Augustikuu odavmüüki ei tule.

Seepärast ruttake kasutama seda ainulaadset ostu võimalust!

FINN FURS

5931 YONGE ST., WILLOWDALE, ONT.
TEL. 225-0881

Elage kaasa!

Viige oma perekonna safari sügavasse, pimedasse ... Ontariosse.

Vaadake vabaduses uitavaid uhkeid lõvisid, tiigreid, hüäänisid, india jahileoparte, elevante, majesteetlikuid kaelkirjakuid, kaameleid jaanalinde, antiloope, haruldasi valgeid ninasarvikuid, ahve ja palju palju muud.

Vaadake seda kõige mugavuses ja kartuseta oma autos või bussis sõites.

Avatud: nädalapäevadel kl. 12—4.30 p.l.
nädalalõppudel kl. 10 hom.—5.30 p.l.

Tunniajaline sõit Torontost, Londonist ja Niiagra Falls'ist.

AFRICAN LION SAFARI
Rockton, Ontario (519) 623-2620
LÕBUTSEGE HÄSTI!

Nikolai Rõuk 75-aastane

Nikolai Rõuk võib 9. juulil tagasi vaadata 75-aastat kestnud vaheldusrikkale elule. Ta on sündinud Viljandimaal, õppinud Viljandi poeglaste reaalgümnaasiumis ja lõpetanud Tartu Ülikooli õigusteaduskonna. Selle järele töötas ta vandeadvokaadina advokaat Oskar Rütli juures Tartus. Hiljem oli ühistegelise keskliidu „Eesti Munaeksport" juhatuse liige, esimehe asetäitja ja juriskonsult. Oli ka Põllumeeste Keskpanga juriskonsult ja revisjoni komisjoni liige.

Seltskondlikust tegevusest võttis Nikolai Rõuk osa juba üliõpilaspõlves, olles Kaitseliidu Tartu Maleva propagandapealik. Peale selle oli ta Virumaa Põllumeeste Esinduse sekretär. Akadeemiliselt kuulub juubilar Korp! Sakala peresse.

Pagulasena Saksamaal oli Nikolai Rõuk Oldenburgi laagrikomitee liige. Asudes Kanadasse oli ta Lõuna-Alberta Eesti Seltsi asutajaid 1949. aastal ja selle seltsi abiesimees. Hiljem organiseeris ta Calgary Eesti Seltsi 1950. aastal ja oli selle seltsi esimeseks esimeheks ning tegutseb sama seltsi abiesimehena nüüd juba hulga aastaid. Rida aastaid oli ta ka Rahvusliku Välisvõitluse Nõukogu liige.

Pärast Kanadasse asumise algaastate raskusi ja mitmetel aladel töötamist elab Nikolai Rõuk oma perega Calgarys pensionärina ja majaomanikuna.

Calgary eestlased, tuttavad, sõbrad ja sugulased ligidal ja kaugel soovivad juubilarile veel palju õnnelikke aastaid.

New Yorgi Eesti Seenioride Keskuse juhtivaid tegelasi, ees keskel esinaine Mäekask ja teised juhatusliikmed.

Eesti Seenioride Keskus New Yorgis

Nii nagu Kanadas ja mujal, on ka New Yorgi ümbruskonna tööajajärgust vabad eestlased loonud oma keskuse, et luua võimalusi „seenioride" ikka jõudnuil mõnusat vaba-aja veetmist ning mõistlikku meelelahutust. Osavõtt kokkutulekuist ja muist ettevõtteist on olnud elav, liikmete arv ulatub ehk umbes pooleni Kanada pensionäride ühingu liikmete arvust.

Pärast talvise tegevusperioodi möödumist, korraldati autobussidel väljasõit „Pikksaarele" ehk Long Islandile kuulsasse eestlaste „Kiusukülla". Kui seal nüüd viimasel ajal kiusu on aetud, siis on seda aetud loodusega, sest kogu ümbrus on suurepäraselt korraldatud ja ilustatud. Peahoone ees asub Eesti Vabaduse eest langenute mälestusmärk, kus keskuse esinaine Meeta Mäekask pidas mälestuskõne langenuile ja praost Kiviranna jutluse küüditamispäeva puhul. Samba jalale asetati kimp punaseid roose. Meenutati ühtlasi nii jaanipäeva kui ka isadepäeva.

Peakorraldajaks oli keskuse esinaine, kes oli võtnud ette ja isiklikult valmistanud ka kõik toidud eineks ligi üheksakümneni ulatuvale väljasõidust osavõtjale. Eine toimus lahtise mõnusa suvetaeva all puude vilusse asetatud laudade juures. Aega veedeti mõnusalt kuni õhtu kella viieni, mil algas tagasisõit keskuse abiesimehe Valfried Siiraku poolt korraldatud bussidel.

Võidupüha-jaaniõhtu Lõuna-Floridas

23. juunil toimus Fort Lauderdales Lõuna-Florida eestlaste korraldusel võidupüha ja jaaniõhtu mälestamise koosviibimine „Royal Park'i" mugavas klubis. Suvise hooaja kohta oli rahvuskaaslasi küllaltki hulgaliselt kokku tulnud.

Külalisi tervitas klubi kaasomanik, tuntud vabadussõjalane-soomusronglane Theodor Koppel. Avasõna ütles Harald Luning kes ühtlasi süütas võidutulena suure sini-must-valge küünla. Sellelt võidutulelt näitsikud süütasid sinised küünlad ja kandsid laiali igale lauale. See oli meeltliigutav pilt: hämaras saalis leegitsesid võidutuled ja tulede kuma peegeldus rahvuskaaslaste hardunud nägudelt, meeleliigutust suurendas veelgi Maria Underi luuletused meisterlikult deklameerituna Hedy Jenseni poolt. Järgnes päevakohane kõne Paul Kaurilt ja lõppsõna E. Totsaselt. Lõppsõnas muuseas õnnitleti peo perenaist Valli Koppelit tema 70 a. sünnipäeva puhul ja koosolijate poolt anti üle lilli ja kingid.

Järgnevalt mindi üle jaaniõhtu pühitsemisele. Jaaniõhtu kava raames laulis Maria Henrichs „Postimees" millele rahvas kaasalaulma hakkas, edasi Julius Mets kandis ette humoreske millised lõid kõigile hea tuju. Istuti kohvilauas küünlatulede valguses hilisõhtuni, arutadi päevaprobleeme ja Lõuna-Florida eestlaste geograafiliselt keskse organisatsiooni loomise vajadust. Veel mainiti et siin on juba küllalt alalisi eestlasi ja seetõttu „suveunne" langemine ei ole enam päris õige.

T. T

KES ja KUS?

Ado Männik Austraaliast viibib koos perekonnaga külaskäigul Torontos. Ta reisib Põhja-Ameerikas kaks kuud ja kaks kuud Euroopas. Ado Männik on kooli abijuhataja Adelaide'is.

E. Naberi veste

TELEFONIKÕNE

Kas olete tähele pannud, missuguseks abimeheks (pardon! — abiisikuks) on telefon eriti meile pagulastele kaasmaalastega kommunikatsiooni arendamisel? Kodumaal oli asi teine — käisid keskmiselt kaks korda päevas kohvikus, kõndisid laudade vahelt läbi, kummardasid siia-sinna, laususid sõna-teise, ja kommunikatsiooni oli küllalt.

Võibolla keskelt läbi tuli isegi odavam kui telefon — 10 senti klaas morssi, 10 senti aleksandrikook, juhuslikult klaas kohvi 20 senti. Eriti kui arvesse võtta, et sellega võisid katta keskmiselt kahetunnise kohalviibimise.

Peamiseks plussiks sealjuures oli see, et nägid oma partnereid näost-näkku. Kena oli vaadata, kui laususid midagi niisugust — daamikene punastas, härra läks näost siniseks. Oli ka näha, kel kasukas, kel mitte: kel värvimüts peas, kel mitte; kes suitsetas „Evat", kes „Karavani".

Telefonis jäävad need lõbud ära, aga seda korvavad teised asjad — võid näidata keelt, kui soovid, võid öelda, mis tahad, teine ei saa sulle mitte vastu vahtimist virutada. Võid olla püksteta ja lokkideta — midagi pole teisele poole näha. Meikap võib kõik olla alles tualettlaual, silmaripsmed sahtlis, rinnad kapis ja huuled sinised.

Sel on suur tähtsus, nagu elu näitab. Nii kinnitas üks noormees, et tema nooruse suurimaks shokiks oli, kui eksikombel läks oma kallima juurde tund aega varem — ja kallim avas ukse...!!

Kuigi tehnika võib käesolevasse olukorda tuua olulisi muudatusi, võib teha vastasrääkija nähtavaks, võib isegi kord jõuda niikaugele, et vahendab magusa musu. Aga loodetavasti ta seda siiski ei tee — kõigil eestoodud põhjustel; pealegi võib telefoni läbi musutamine minna kalliks ja teha muid pahandusi, näiteks kui on paartilain ja traadid lähevad segamini.

No aga, ega me soovinud rääkida telefonist kui niisugusest üldsegi, vaid õieti ühest telefonilisest kõnelusest kahe sõbranna (sõberisiku) vahel hiljuti.

Proua Tilde Mokk helistas proua Milde Suuverkile, kelle armsa abikaasa Johannese ehk Jukuga oli temal tekkinud niiöelda detente vahekord. Välja arvatud, et piiride puutumatus polnud kindlustatud ja teineteise siseasjadesse segamine oli lubatud.

„Mis uudist?" päris Tilde, mõeldes ise ärevalt, et ega ometi sõbranna kõrvu polnud sellest veel jõudnud midagi.

„Ei suuremat," kostis Milde heal ja lisas ükskõiksevõitu: „Jukuga pole kõik asjad korras."

„Miiis — see on, mis juhtus?"

„Tema silmad on nii kurvaks jäänud ja söögiisu kadunud."

Mõni ime, lausus Tilde endamisi — sellises abielus! Juku kinnitas ju, et tema naine ei saa temast üldsegi aru. Vaeneke!

„Kas... kas tal on palavik? Ee... sonib, räägib midagi?" Tildel südames hirm, et ehk nimetab tema nime!

„Ei tea, pole kraadinud — või kuidas seda üldse teha? Aga sõnad, mis ta uriseb on arusaamatud."

Vannub ehk — mõtles Tilde. Ei tea kas saab järgmisele kohtamisele tulla. Kui haige, ei saa kodunt helistada ka.

„Kas ta on voodis päriselt, või...? päris Tilde ettevaatlikult.

„Voodis! Mis sa mõtled!? Kükitab siin nagu puurinurgas ja kratsib vahetevahel kõhtu."

„Issand jumal! Kas oled arstile helistanud? Tuleb ehk viia haiglasse. Ruttu!" Tilde pingutab oma häält, et jääda vaid mõõduka huvi piiridesse.

„Helistasin arstile," kinnitas Milde. „Tema arvas sama. Koristan enne mustuse, mis Juku on maha teinud — terve vaiba roojastanud. Siis lähen bussi peale — auto on parandada."

„Ei, mis sa bussiga!" ähmitses Tilde, „tulen kohe autoga. Oota!"

Seda Tilde tegigi. Hüppas autosse ja kihutas sündmuskohale. Milde ootaski teda trepil, käes puur papagoi „Jukuga".

„Näe, hakkab sulgi maha ajama," lausus ta õhku ahmivale Tildele.

„Aah — et papagoi...? Ee...!"

„Aga muidugi! Kuule ega sa ometi ei arvanud, et...?" naeris Milde ja pilgutas kavalalt silma.

Tilde punastas, ütles et puur on suur ja ei mahu tema väikesesse autosse — ja sõitis minema. Vurr!

„MEIE ELU" esindaja Montrealis on

PAUL KENTS

12064 Lavigne, Montreal P.Q.
H4J 1Y2
Tel. 334-4242

KAI KÄÄRID

MAALID MÜÜGIL suures valikus.

Helistage ette 225-5595.

390 Princess Ave., Willowdale

„MEIE ELU" asutas eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses

Veetke oma suvepuhkus päikesepaistelises Floridas, Ft. Lauderdale'is

SALTAIRE APARTMENTS MOTELLIS

Alates 1. maist soodsad suvehinnad.

Lastega perekonnad teretulemast. • Mõneminutiline jalutuskäik ookeani randa, äridesse ja ööklubidesse. • Motellis õhujahutus ja ujumisbassein.

Saltaire Apartments, 2831 Wistamar Street, Ft. Lauderdale, Florida, 33304. Tel. 565-7073 või 566-9397.

Omanik O. RIISMA

• Alumiinium uste ja akende ja välisseina katete tööd (siding).
• 5-tollised alumiiniumist veerennid iima jätkudeta (ühes pikkuses), neljas värvis. Võtan tellimisi vastu nii linna kui suvemajade osas. Tasuta hindamine.

Helistada H. OSSO, tel. 884-4558, 832-2238
Eesti Alumiinium Kompanii. Met. lic. B888

JOHN E. SOOSAAR, C.A.

Chartered Accountant

Suite 402 **483-6308**
725 Don Mills Rd. **429-4944**
Don Mills, Ontario

ILMUS

Ain Kalmus

AJASTUTE VAHETUSEL

EESTI KIRJANIKE KOOPERATIIV

mälestusi siit- ja sealtpoolt ookeani
Hind tellijaliikmetele: brosh. $5.90; köites $8.00
Kaanehind mitteliikmetele: brosh. $8.00; köites $10.50
Poolsari (6 raamatut) brosh. $33.00; köites $46.00
Sari (12 raamatut) brosh. $64.00; köites $89.00

Esindajad: A. Viirlaid, 63 Glen Davis Cres., Toronto, Ontario M4E 1X7; Estonian Publishing Co., „Meie Elu" 958 Broadview Ave., Toronto, Ontario, M4K 2R6; V. Kokla, 86 Stirling Ave. N., Kitchener, Ontario; E. Kivestu, 588 Westluke Ave., Montreal, Que. H4X 1P7; tel. 484-0685; V. Kurm, 368 Toledo St., Thunder Bay, Ont.; O. Laaman, 1415, 28 St. S. W. Calgary, Alta T3C 1L8; V. Lenk, 511 Lawson Rd., London, Ontario, N6G 1Y1; H. Lille, 1 Eriksdale Rd., Etobicoke, Ont. M9C 2B5; W. Metski, 6 Dawn Rd., St. Catharines, Ont. L2N 4M6; Mrs. L. Normet, 343 Cannon St. E., Hamilton, Ont. L8L 2C1; K. Pikker, 3876 Pandora St., N. Burnaby, B.C.; U. Veedler, 47 Kent Ave., Sault Ste. Marie, Ont.; V. Spargue, 2313 Samuel Drive, Ottawa, Ont. K1G 3C3.

HOUSE OF DENMARK

Äri lõpetamise väljamüük Metro Litsents A 2163

Väga soodsad hinnad.

Lõplik Skandinaavia mööbli väljamüük

Söögi-, magamis- ja elutoa mööbel. Lambid, „Wall Units", riiulid, lauad, vaibad, küünlad, klaasid, seina ilustused, lambivarjud, ajakirjade hoidjad. Voodi tekid, katted jne.

Sularaha — kinnitatud tshekid — master charge — visa/chargex

KÕIK MÜÜGID LÕPLIKUD.

Äri avatud — esmaspäevast kuni reedeni kl. 10—9 õ. ja laupäeval kl. 10 kuni 6 õ.

1942 Avenue Rd. **Tel. 787-5767**
(HWY 401 2 bl. lõunasse)

house of denmark

Teid teenib eestlastele tuntud sisedekoraator
JACQUES OPPERS